

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. március 7.

bb 1. a lenin-távirat kézírata, a szamuelyt szállító repülőgép modellje és más érdekességek a várban megnyitó kiállításon

i ol/gk-ju zs la

1969. március 7.

a budai várpalota helyreállított szárnyépületében március 18-án nyílik a magyar munkásmozgalmi múzeum reprezentatív kiállítása, amely a tanácsköztársaság emlékét idézi gazdag anyaggal. az előkészületek jó ütemben haladnak; a tárlat méltó keretek között tárja majd a látogatók elé az első magyar proletárdiktatura eredeti dokumentumait, tárgyai emlékeit.

a kiállítás hét részből áll. az első részben a tanácsköztársaság kikiáltásának előzményeire utaló anyagok kapnak helyet. egykorú statisztikák dokumentálják például, hogy Lánosz Leónak, a kereskedelmi bank vezérigazgatójának 476 000 korona évi jövedelme volt, ugyanakkor, amikor a férfi munkások átlagos évi bére 750 koronát tett ki. bemutatják azokat a dokumentumokat is, amelyek a hazai munkásosztály megmozdulásait idézik: jelvényeket, zászlókat, népszava-példányokat, sőt, egy „Éljen bokányi dezső!”, feliratu kortestollat is. jelentős helyet szenteltek a kiállításon a kmp megalakulásának és a tanácsköztársaság kikiáltását közvetlenül megelőző belpolitikai eseményeknek.

az első magyar proletárdiktatura belpolitikájával és társadalmi életével a kiállítás következő fejezete ismerteti meg a látogatókat. hatalmas méretűre felnagyítva látható az 1919. május 1-i felvonulásról készült fényképfelvétel, amelyet a vidéki felvonulások képei és az erre az alkalomra készült művészi plakátok követnek.

/ folyt. köv. / ke

bb 1. / a Lenin-távirat... 1. folyt./-ju

szerepelnek az anyagban a tanácsköztársaság gazdasági szervezéséhez és szociálpolitikájához fűződő emlékek közöttük a gazdasági népbiztosok - nyisztor györgy, hamburger jeno, latinka sándor, lengyel gyula és székely bala - portréi. továbbá egy ajándékváza, amelyet a salgótarjáni acélgyár munkásai készítettek a vörös hadsereg páncélvonatán szolgálatot teljesítő legénységnek. gazdag gyűjtemény tárja majd a látogatók elé a 133 nap kulturpolitikájának eredményeit, a tanácsköztársaság iskolareformjával, a könyvkiadás és a sajtó forradalmi termékeivel kapcsolatos dokumentumokat. bemutatják többek között közoktatásügyi népbiztosság juniusi jelentését, amelyből kitűnik, hogy másfél hónap alatt több mint 22 millió brosúrát, könyvet, nyomtatványt adtak ki.

a tanácsköztársaság külpolitikájával foglalkozó részt sok új szovjet dokumentum teszi érdekessé, bővítve a magyar-szovjet kapcsolatokra vonatkozó ismereteket. a moszkvai marxizmus-leninizmus intézet rendelkezésre bocsátotta Lenin híres táviratának kéziratát s xerox-másolatban az „üdvözlét a magyar munkásoknak”, című Lenin-cikk kéziratát példányát. az eredeti géptípus motorjával és propellerével állítják ki annak a repülőgépnek a modelljét, amelyen szamuely tiber moszkvába repült, hogy beszámoljon Leninnek a magyarországi eseményekről.

a tanácsköztársaságról szóló irodalmat válogatott szépirodalmi, művészeti és tudományos kiadványok reprezentálják. a kiállítást korabeli bélyegritkaságok bemutatója egészíti ki, itt alkalmi postahivatal működik majd, elsőnapos bélyegzéssel, és a kiállítás speciális bélyegzőjével. /mti/

bb 4. bővítik a tétényi uti kórházat

i gj/tr-ju zs la

1969. március 7.

előreláthatólag ez év második felében látnak hozzá a tétényi uti kórház bővítéséhez. a kórház területén mintegy 40 millió forintos költséggel 4 emeletes, 248 ágyas pavilon és három emeletes, 39 munkahelyes szakrendelő intézet építését kezdik meg /mti/

-2-

bb 3. tanulmány a nők helyzetéről

i sl/j-ju ie la

1969. március 7.

a munkaügyi minisztérium érdekes felmérést készített a nők foglalkoztatásáról, bérezéséről, a háztartási munka könnyítéséről, a nők foglalkoztatottságának várható alakulásáról.

a második világháborút megelőző években Magyarországon körülbelül 1,1 millió nőnek volt önálló keresete, vagyis a munkaképes korúak 37-38 százalékának. a legújabb kimutatás szerint most már 1 915 000 nőnek van kereső foglalkozása, tehát 100 nő közül 62 a háztartásán kívül is dolgozik. 1949 óta a kereskedelemben majdnem háromszorosára, a közlekedésben négyszeresére, az építőiparban tízennégyszeresére növekedett a dolgozó nők száma, míg a mezőgazdaságban ötvenezzerrel kevesebb nő dolgozik, mint annak idején.

a felszabadulás előtt nagyon ritka volt a szakképzettséggel rendelkező nő. jelenleg a munkásnők 18,2 százaléka szakmunkás, több mint 50 százaléka betanított munkás. a helyzet javul azzal, hogy a mostani öt éves terv időszakában az iskolákból kilépő lányok 30 százalékának van, illetve lesz valamilyen szakképzettsége, 16 százalékuknak gimnáziumi érettségije, 5-10 százalékuknak pedig egyéb szaktanfolyami, például egészségügyi vagy gyors- és gépirónői végzettsége.

a minisztérium a nők bérezését vizsgálva megállapította, hogy keresetük alacsonyabb a férfiakénál. a szakmunkásnők például 76,5, a betanított munkásnők 76,4 százalékát kapják, mint az azonos beosztású férfiak. ennek okait elemezve a tanulmány megállapítja, hogy az alacsonyabb bérezésben nagy mértékben közrejátszanak a nők sajátos körülményei, a munkavállalási szokások, a családi terhek. a nők jelentős része a könnyebben elvégezhető munkákat keresi, s főleg ebből származnak a bérdifferenciák. társadalmunk - elveiben és gyakorlatában - arra törekszik, hogy a nőket jogtalanul és alaptalanul ne érjék bérkülönbségekből származó sérelmek.

/ folyt. köv. /

20.34 bh Hc

-3-

bb 3. / tanulmány a ... 1. folyt./-ju

a könnyű fizikai munkának körülbelül a felét, a szellemi munkát is igénylő könnyű fizikai munkának több mint 30 százalékát végzik jelenleg a nők. a törvényes rendelkezéseknek megfelelően a női dolgozókat egyre inkább mentesítik a nehéz fizikai munkától. pillanatnyilag a nők 2 százaléka ilyen nehéz munkát, számuk azonban állandóan tovább csökken. /végez

jelenleg 1 915 000 önálló keresettel rendelkező nő dolgozója van az országnak, 1971 elejére azonban előreláthatólag számuk már kétmillió fölé emelkedik. körülbelül egymillió nő jelenleg csak a háztartásban dolgozik, számuk azonban 1970 végére körülbelül 900 000-re csökken. e 900 000-ből 120 000 lesz körülbelül gyermekgondozási segéllyel szabadságon. a munkaerő-prognózis szerint a negyedik ötéves terv időszakában, tehát 1971-1975 között a női foglalkoztatottak számát további 5-7 százalékkal lehet emelni, a csak háztartásban dolgozók számát tehát körülbelül 700 000-re csökkenthető 1975-re. ehhez azonban lényegesen javítani kell a szolgáltatásokat és speciális munkaalkalmat kell teremteni a nők számára. az egymillió nő ugyanis, aki jelenleg csak a háztartásban dolgozik, egyelőre nagyrészt különféle objektív okok miatt nem vállalhat munkát. az egymillióból körülbelül negyedmillió a többgyermekes családanya, 100-150 ezer beteg, a többinek a zöme pedig falun él, ahol legfeljebb mezőgazdasági munkát lehet kapni. a vidéki ipartelepítés új munkalehetőségeket biztosít majd a vidéki nők számára is. a gyermekes anyákat a háztartás gépesítése és a szolgáltatások bővítése mentesítheti a házimunkák, illetve azoknak egy része alól.

kimutatás készült a szolgáltatások helyzetéről is, amelyből kiderül, hogy az országban több mint 38 000 állami, szövetkezeti vagy magánipari szolgáltató, illetve felvevőhely, például háztartási gépjavitó, ruhajavitó, ruhatisztító és festő, stb. áll a lakosság rendelkezésére. a szolgáltatóhálózat megoszlása azonban ma még korántsem egyenletes. amíg budapest 1348 forint értékű szolgáltatás jut évente egy lakosra, szabolicsban csupán 430, pest megyében 453, baranyápm 643 forint értékű szolgáltatást nyújt az állami, a szövetkezeti vagy a magánipar egy-egy lakosnak. /mti/

-4-

4c

bb 2. mindenkihez! - ünnepi bemutató a józsef attila színházban

i pr/hné bh zs la

1969. március 7.

az 1919 március 22-i vörös ujság híressé vált kiáltványának címét választották névnek a józsef attila színház új bemutatójához, amellyel a társulat a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulóját ünnepli. a „mindenkihez!”, című összeállítás a dicsőségés 133 napot idézi: eredeti híradó-felvételeken peregnek majd le március 21-e előzményei, s elhangzik a vörös ujság, a hadművelési napló és más eredeti dokumentum dramatizált részlete. babits, tóth árpád, juhász gyula, karikás frigyos, mórícz zsigmond, somlyó zoltán, várnai zseni versei, prózai emlékeztetnek a kor hangulatára, s megjelennek a színpadon a forradalom történelmi személyei, kun béla, clemenceau, böhm vilmos, révai józsef és mások. a társulat az egykorú írók és dokumentumok közé építve eljátssza berkesi andrás „közélet az éghez”, című egyfelvonásosát is. a reprezentatív műsorban ugyyszólván a színház teljes társulata fellép. a dokumentum-montázst március 10. és 25. között minden este műsorra tűzi a józsef attila színház. /mti./

--

bb 5. mit „rejteget”, a sárospatakon talált ossárium - keresik a rákoczi várt 17. századi kapuját

vid/ fm bh ká la

1969. március 7.

sárospatakon az 1490-es években épült római katolikus vártemplom helyreállításával egyidőben a környéken nagyobb szabású ásatásokat is végeztek. eddig négy évszázad építészeti emlékei kerültek a napvilágra. ezek között van a 12. századból fennmaradt körtemplom romja, a 14. században használt temető kerítésfala, a 15. századi iskola alapja és a 16. században épült különálló harangtorony maradványa. gömöri jános a vármúzeum régésze az elmúlt év őszén a temetőfal közelében értékes művészettörténeti leletet: egy 14. századból származó terrakotta madonna-fejet talált. ebből arra következtetett, hogy a megszentelt helyre nemcsak a sírokból kikerült csontokat, hanem patak előző templomának ősszetört berendezéseit is elhelyezték, és így az ossárium még értékes művészeti leleteket „rejteget”, ezért elhatározták, hogy az idén tavasszal az ossáriumot teljesen feltárják, és ezzel egyidőben a jelentégi templom szentélye mögött kutatásokat kezdenek a 17. században még meglévő várkapu megkeresésére. a levéltári adatok és az 1787-ben készült römichele térképen az ezen a helyen lévő kaput, mint a belső városnak a „száraz hidra”, nyíló északi bejáratát tüntették fel. a templom mögötti részen ásatásokat kezdenek a kapurész felkutatására. /mti/

--

4c

- 5 -

bb 6. március: fesztivál cortina d, ampezzóban és bécsben

i pr/hné-ju zs la

1969. március 7.

márciusban két filmfesztiválon, ausztriában és svájcban állnak rajthoz magyar filmek. már javában tart a seregszemle cortina d, ampezzóban, ahol március 8-ig a sportfilmek vetélkednek. itt csöke józsef, timár istván és cigány tamás három alkotása, a kajakozás, a döntetlen és a mexiko 68 képviseli a magyar színeket. március 13-én kezdődik és 20-ig tart a bécsi filmfesztivál. ide mészáros mártá eltávozott nap című játékfilmjét és gémes józsef koncertissimo című rajzfilmjét, delegáltak, /mti/

--

bb 7. vételkedő budapesten az ifju marósoknak

i di/gg-ju zs la

1969. március 7.

a kiesz budapesti bizottsága a ,, ki minek mestere,, mozgalom keretében az idén megrendezi a marós szakmában dolgozó ifjúságok vételkedőjét. a tervek szerint áprilisban tartják a budapesti döntőt. amelynek győztese és második helyezette külföldi társasutazáson vehet részt, míg 1000 forintos jutalom a harmadik díj. az üzemi kiesz szervezeteknek javasolták, hogy lehetőségeikhez mérten más szakmákban is adjanak alkalmat a fiataloknak, hogy bebizonyítsák: ki minek mestere. /mti/

--

bb 9. oratórium-előadás a józsef attila-kiállításon

i ol/gk-ju zs la

1969. március 7.

a petőfi irodalmi múzeum új kezdeményezése az ,, élő múzeum,, című előadásorozat, amely ,, megszólaltatja,, az emléktárgyakat. az első előadást szombat délután 4 órakor a józsef attila-kiállításon rendezik: a ,, curriculum vitae,, alapján és az 1934-37-es években keletkezett versek felhasználásával józsef attila-oratóriumot mutat be az eötvös gimnázium aranyéremet nyert irodalmi színpada. /mti/

4

--

-6-

bb 8. megérkeztek az első vándormadaraink - a madárvonulás további menetrendje

i tz/tm bh je la

1969. március 7.

budán sokfelé hó borítja még a földet, éjszakánként fagypontra alá süllyed a hőmérséklet, de a tavasz első szárnyas hírnökei már megérkeztek. a szabadsághegyen, a madártani intézet kertjében - amint dr. pátkai imre, az intézet főmunkatársa elmondta - elsőnek a meggyvágó pinyek tüntek fel. számuk szinte napról-napra nő, s a fészkelés előkészületeinek első jeleként megtartották az első ,, énekpróbákat,, is.

megérkezett budapest területére egy-két seregély is. a több évtizedes feljegyzések szerint a madárvonulás menetrendje az ő jöveteleiket március 8-ra jelzi, de köztük is vannak optimista egyedek, mint ahogyan nyilvánvalóan kicsit túlságosan bizakodó volt az a gólya is, amelyet már február végén láttak szeme felett keringeni. ugyancsak az ország déli részein jelentek meg már többfelé a mezei pacsirták és a bibicék is. az utóbbiaknak 30-40-es csapatait látták például biharugrán. feltűnt néhány barázdabillegető is.

a következő ,, hullámban,, - előre láthatólag 15-e táján - érkeznek meg a szalonkák. jöveteleük most még túlságosan korai volna, mert a hóval borított, vagy fagyott földben hiába keresnék a gilisztákat, amelyekből pedig nekik naponta jó 50 grammra van szükségük. a természetet könyörtelen, s akik idő előtt érkeznek, úgy járhatnak, mint most az orosháza mellett, a kardoskúti rezervátumban megfigyelt pajzsos cankók, amelyek az elmúlt napokban tömör, zárt alakzatban repültek - dél felé.

a szalonkák tömeges vándorlása csak március 25- és április 1 között várható. ekkortájt kell érkezniük - legalább a menetrend szerint - a gólyáknak is.

április első felében a fülemle, akakukk, majd a légykapó tér haza, és a sort a fürjvel együtt a mi trópusi jellegű madaraink, a gyurgyalagok - új nevükön a gyurgyókák - zárják május első napjaiban.

természetesen megkezdődött már a helycsinálás is az érkezők számára. megindultak hazafelé, északra a vadludak, s az átutazóban levő récék is nagy számban pihennek meg most belvizes területeinken. március vége és április közepe táján huznak majd át felettünk a darvak csapatai, amelyek a nilus völgyéből tartanak sziléziai, vagy még északibb fekvésű nyári szállásuk felé. /mti/

4

--
- 7 -

bb 10. diszpolgári almanach székesfehérvárott

vid/fm bh ká la

1969. március 7.

a székesfehérvári városi tanács végrehajtó-bizottsága elhatározta, hogy diszpolgársággal tünteti ki azokat, akik a város fejlesztését maradandó alkotásokkal elősegítették, akik kimagasló munkásságukkal hozzájárultak a város szocialista fejlődéséhez és akik a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom, a szocialista tudomány és a művészet élharcosaiként érdemeiket szerezték. :

az 1839-ben alapított diszpolgári almanachot negyvenkilenc bejegyzéssel lezárták kossuth lajos, jókai mór és perczel mór diszpolgári címét megerősítették. négy népellenes, horthysta államférfit töröltek a diszpolgári almanachból, a többiek bejegyzését tudomásul vették.

most új diszpolgári almanachot nyitnak, amelybe elsőként a.m.piszarenko gárdaezredes nevét vezetik be, akinek a felszabadulás után adományozták a diszpolgári címet. /mti/

--

bb 11. a zene és a közönség kapcsolatának vizsgálatára

1 ol/gk bh zs la

1969. március 7.

munkaközösség alakult a magyar zeneművészek szövetségében a tiz-tagú bizottság - amelyben zeneszerzők, karmesterek és zenetudósok vesznek részt - Mihály András kossuth-díjas zeneszerző vezetésével a különféle zenei műfajok és a zenehallgatók kapcsolatának elvi kérdéseit dolgozza ki és javaslatokat tesz a zene tömegbázisának további kiterjesztésére. /mti/

--

- 8 -

bb 12. felelősségrevonás romlott cikkek forgalombahozataláért

ö bc/j bh zs la

1969. március 7.

a központi kerületi bírósághoz az utóbbi időben több olyan ügy került, amelynek szereplői ártalmas közfogyasztási cikkeket hoztak forgalomba. így a Práter utcában egy közért-bolt hűtőszekrényében 18 darab félkilós tehénturót fogyasztásra alkalmatlannak találtak az ellenőrzésnél, több nappal a lejáratí idő után. a XVI. kerületi Marx sétányon egy élelmiszerboltban egy kilogramm gomolyaturó és négy kockasajt bizonyult romlottnak az ellenőrzés alkalmával. a kifogás alá eső árukat mindkét helyen megsemmisítették. a két boltvezetőt - figyelembe véve büntetlen előéletüket s hogy nyugdíjazás előtt állnak - 1000-1000 forint pénzbüntetésre ítélte a bíróság.

egy mátyásföldi étterem helyettes vezetőjét azért vonták felelősségre, mert a jég szekrényben 2 kilogramm elszíneződött, fogyasztásra alkalmatlan hús is volt. ezt megsemmisítették. az üzletvezető-helyettes - a többi között figyelembe véve, hogy mindössze pár nappal azelőtt bízták meg e munkakör ellátásával, - 500 forint pénzbüntetésre ítélte a bíróság. /mti/

--

- 9 -

bb. 13. az egykori szocialista képzőművészek csoportjának emlék-kiállítására

i tf/gk/zs/gy/la

1969. március 7.

Szombaton nyílik meg a fővárosi művelődési házban az egykori szocialista képzőművészek csoportjának emlékkiállítására, amelyet a magyar nemzeti galéria és a műcsarnok rendez. A csoport 1934 és 1944 között, az illegális kommunista párt irányításával működött. hivatalosan alig tizenöt-husz tagja volt a szervezett kollektívának, de seregestől csatlakoztak szimpatizáns antifasiszta kortársak is, így derkovits Gyula, Dési Huber István, Bernáth Aurél, akik munkájukat mindig szerepeltették a szocialista művészcsoporthoz tartozó kiállításain. Ezrelvél jártak a látogatók ezekre a tárlatokra, amelyek közül az 1942-es a legemlékezetesebb: „szabadság és nép”, címmel rendezték a vasas-székházban. az antifasiszta szellemben, a háboruellenesség jegyében fogant képzőművészeti alkotások bemutatását a horthy-rendőrség három nap múltán betiltatta. a kollektívához tartozó művészek a munkásoknak rajztanfolyamokat, muzeumlátogatásokat szerveztek, előadásokat tartottak. tüntetésekre, sztrájkokra röpcédulákat és feliratokat készítettek.

a csoport tagjai közül sokan áldozatul estek a fasizmusnak, így Goldmann György, Kondor György, Sugár Andor, B. Juhász Pál, Fehér György, Nagyfalusi Jenő, Schnitzler János, Cserepes István.

száznál több műalkotás, közte harminc szobor és kisplasztika sorakozik most a kiállításon, amelynek ezuttal ugyanúgy a szakszervezeti mozgalom a patrónusa, mint ahogy a csoport meglétekor is a szakszervezetek segítették a művészeket kiállítási lehetőségek megteremtésével, helyiségek biztosításával. a tárlat anyaga tulajdonképpen egy szűkebb válogatása annak a reprezentatív gyűjteménynek, amelyet öt évvel ezelőtt a magyar nemzeti galériában láthatott a közönség a szocialista képzőművészek csoportjának jubileumi kiállításán.

a fővárosi művelődési házban párttörténeti dokumentumokat is bemutatnak a képzőművészeti alkotásokkal együtt a hajdani csoport ma is élő tagjai közül Szabó Iván, Farkas Aladár, Nollipa István Pál, Z. Gács György, Fenyő A. Endre, Szántó Piroska, Oelmacher Anna, Kurucz D. István több alkalommal részt vesz szakszervezeti népművelőkkel, munkás-képzőművészekkel, szocialista brigádokkal rendezendő találkozókön./mti/

..

- 10 -

8.20/gy

SM Loh

qz

bb. 14. megtízszerezhető a fővárosi derítők kapacitása

vid-kz/ká/gy/la

1969. március 7.

Uj vitzisztító, derítő anyagot állítottak elő a fővárosi nitrokémiai ipartelepek kutató laboratóriumának munkatársai. a floconit nevű sajátos szerkezetű szerves vegyület nagymolekulái valóságban magukhoz vonzzák a vizekben lebegő szilárd szennyeződést, s ezáltal meggyorsítják az ülepedés folyamatát. hasonló típusu anyagot szedozán néven készítettek, ez azonban rendkívül nehezen kezelhető, kocsonyás szer, amelyet csupán két szénbányánál alkalmaztak. a floconit poralakú, vízben oldva rendkívül nagyhatású anyag. előnye, hogy az országos közegészségügyi intézet kísérletei alapján az élelmiszeriparban és az ivóvizek derítésénél is alkalmazható. szakemberek számításai szerint, különösen az áradásos időben jelentős szerepet tölthet be a főváros ivóvíz-ellátásában. a duna vízének ülepitését ugyanis olymértékben meggyorsítja, hogy a budapesti derítők kapacitása ezáltal megtízszerezhető. a floconit iránti rendkívüli érdeklődésre való tekintettel a fővárosi gyár megkezdte az új üzem építését, s ez év második felében már szállítják az új vitzisztító anyagot./mti/

..

bb. 15. borsodi bányászok a tanácsköztársaság idején

vid-fm/ká/gy/la

1969. március 7.

a dicsőséges 133 nap eseményeivel kapcsolatos emlékeket gyűjtik a borsodi bányavidéken működő honismereti szakkörök és uttorócsapatok. a félszázados jubileum alkalmából a tárgyi emlékekből kiállítást rendeznek többek között ormosbányán, Putnokon, Királdon és Alberttelepen. az egykori bányász-vöröskatonák, a kommunista párt veteránjainak visszaemlékezéseit pedig emlékalbumban örökítik meg.

a tanácsköztársaság idejéből gazdag emléktanyagot gyűjtöttek az ormosbányai honismereti szakkör tagjai. magnószalagra vették és lejegyezték többek között az 1919-ben szervezett béke-sztrájk résztvevőinek visszaemlékezéseit. a napi 12 órát dolgozó bányászok a háboru elleni tiltakozásként vonultak ki a község felett levő domboldalra, ahol több napig táboroztak. katonaság és csendőrség vonult ellenük, s közülük tizenhatet miskolcra, majd Kassára vittek és csak kegyetlen kínzás után engedték haza őket.

/folyt. köv./

8.25/gy

SM Loh

qz

- 11 -

bb. 15. / borsodi bányászok... folyt./ gy

az ormosi bányászok zöme résztvett a tanácsköztársaság védelmében is, közülük többen mint direktóriumi tagok működtek.

hasonlóképpen gazdag anyag birtokába jutott a borsodnádasdi uttörők honismereti szakköre, a veteránokat felkeresve sok tárgyi emléket, egykori munkakönyvet, a tanácsköztársasággal kapcsolatos plakátokat, röplapokat, korabeli kiadványokat gyűjtöttek össze./mti/

..

bb. 16. ötezer tonna nitrogén műtrágya a szennyvizben

vid-kz/ká/gy/la

1969. március 7.

évente 5 ezer tonna nitrogén műtrágya folyik el a vegyi üzemek szennyvizében. számítások szerint ennek kiszűrése többbe kerülne, mint maga a műtrágya gyártás. a nagymennyiségű nitrogén megmentésére és a vizek megóvására a szennyezéstől a legnagyobb műtrágya gyáraink együttműködésre kérték fel a mezőgazdasági kutatókat. a keszthelyi agrártudományi főiskola növénytermesztési tanszékének munkatársai a péti nitrogénművek megbízásából kidolgozták a szennyviz mezőgazdasági hasznosításának módszerét; meghatározták, hogy milyen mértékben kell higitani ahhoz, hogy öntözésre használható legyen. a tapasztalatok rendkívül kedvezőek. a péti eredmények után most a szerves vegyipari kutató intézet azzal bízta meg a keszthelyi kutatókat, hogy kétszítsék el a tisztai vegyi kombinát szennyvizének hasznosítási tervét. ennek első lépéseként kijelöltek egy tizholdas öntözőtelepet, tárolót készítettek és négy csőkutató furta./mti/

..

bb. 17. szamuely szobrot avatnak nyiregyházán

vid-fm/ká/gy/la

1969. március 7.

szamuely tiber szülővárosában, nyiregyházán is készülnek a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója megünneplésére.

/folyt. köv./

8.30/gy

146 Leli

93/

- 12 -

bb. 17. /szamuely.... folyt./ gy

ebből az alkalomból az mszmp megyei bizottságának oktatási igazgatósága, a tit és a felsőfoku tanintézetek marxista tanszékei március 18-án tudományos emlékülést tartanak. március 20-án este a mórlicz zsigmond színházban diszünnepséget rendeznek.

március 21-én nagy ifjúsági demonstráció keretében avatják fel olcsvai kiss zoltán szobrászművész alkotását: szamuely tiber életnagyságu szobrát a róla elnevezett tér parkjában. ezen a napon nyitják meg a szamuely tiber-emlékkiállítást is, a forradalmár szülőházában.

a jubileumi ünnepekre meghívják szamuely tiber hozzátartozóit./mti/

..

bb. 18. készül a vas megyei helytörténeti lexikon

vid-fm/ká/gy/la

1969. március 7.

vas megye tanácsa elkészítteti a megye községeinek helytörténeti lexikonát, amely az 1526-os évtől kezdődően tartalmazza a megye területén valaha létezett és ma létező községek rövid történetét, s utal azokra a legfontosabb levéltári és irodalmi forrásokra, térkép- és tárgyi anyagokra, amelyeket tudományos intézményeink gyűjteményeiben őriznek.

a helytörténeti lexikon anyagát három éve gyűjtik, s a levéltári anyagok feldolgozását már befejezték. a vasvárszombathelyi székeskáptalani levéltár, az 1848. előtti községi összeírások, a 16. századi összeírások adatait rendszereztek, az 1804-es összeírástól az 1960-as népszámlálásig terjedő időszak népességi és egyéb adatait pedig a ksh megyei igazgatóságának munkatársai dolgozták fel.

/folyt. köv./

8.35/gy

146 Leli

93/

- 13 -

bb. 18. / készül a vas megyei... folyt./ gy

a burgenlandi családi levéltárakban felkutatott okmányok, dokumentumok filmmásolatát ugyancsak megkapják a vasi kutatók. a bécsi állami levéltárból a „jonefinische aufnahme„ teljes vasi anyagának gépellt másolatát várják: 653 település kataszteri adatait.

a megállapítások szerint mintegy 800 település volt az egykori vas megye területén. ezek közül a török hadjáratok során 125 teljesen elpusztult, s már nyomuk sincs a megye térképén. különösen súlyos volt az 1532. évi hadjárat, amely a megye középső részét dulta fel. a helytörténeti lexikon ezeket a helységeket is feltünteti./mti/

..

bb. 19. munkások segítségével korszerűbb óvoda

vid-fm-ká/gy/La

1969. március 7.

régi falusi kis házban, korszerűtlen körülmények között működött az óvoda téglás községben. a hajdusági iparművek szocialista brigádjai vállalták, hogy társadalmi munkában elvégzik a korszerűsítés jelentős részét: bevezetik a központi fűtést. az új fűtési rendszer működtetéséhez háromfázisra kellett átszerelni az áramszolgáltatást. az átalakítást társadalmi munkában a tiszántúli áramszolgáltató vállalat dolgozói két nap alatt elvégezték, s az üzemi munkások segítségével most már központi fűtése van a téglási óvodának./mti/

..

bb. 20. százezer tojás egy udvarból - ötszáz „háztáji tojásgyár„ működik a baranyai falvakban

vid-kz/ká/gy/La

1969. március 7.

meglepő eredménnyel zárult az 1968. évi tojástermelési verseny baranyában: egyes háztáji gazdaságok százezer tojást adtak el a fogyasztási és értékesítő szövetkezeteknek.

/folyt. köv./
8.40/gy

- 14 -

ll 927

bb. 20. / százezer tojás.... folyt./ gy

két gazdaasszony - a bólyi sebestyén gyuláné és a szászvári sziebl gyuláné - 110 - 110 ezer tojás értékesített tavaly. valaha egy kisebb termelőszövetkezet borsomfifarmjának volt ennyi az évi tojáshozama. baranyában jelenleg körülbelül ötszáz „háztáji tojásgyár„ működik, amelyek nagy tojáshozamu tyukfajtákat - főleg a kanadában nemesített shaver-fajtát - tartanak. ez a „titka„ a rendkívüli termelési eredményeknek. a falusi tenyésztők modern tojóházakká alakították át a régi, kihasználatlan gazdasági épületeket. nagyrészt automatizált kisüzemek ezek: önetetőkkel és önitatókkal, olajkályhákka, kigurulós rendszerű tojósfészkekkel, automatikus villanyvilágítás-szabályzó készülékekkel. a „háztáji tojásgyárak„ ma már fontos szerepet töltenek be a városi lakosság ellátásában, hiszen tavaly például több mint 33 millió tojást adtak a közfogyasztásnak./mti/

..

bb. 22. községfejlesztési „integráció„ dorogon

vid-kz/ká/gy/La

1969. március 7.

érdekes kezdeményezés bontakozik ki komárom megye egyik ipari gócpontjában, dorogon. a tanács és az ipari üzemek anyagi erőforrásaik koncentráálásával, közös beruházásokkal gyorsítják a község fejlesztését. a tanács vezetői rendszeresen tájékoztatják az üzemeket elképzeléseikről és „integrációs„ alapon alakítják ki a községfejlesztési terveket. így kezdtek meg nemrégiben az új egészségügyi kombinát építését. a korszerű létesítmény költségeit - 7,5 millió forintot - a tanács, a szénbányák igazgatósága és a gyógyszer vállalat adta össze. „zsebükbe nyulnak„ más üzemek, vállalatok is. a kőbányai gyógyszerárugyár dorogi üzemének vezetői például felajánlották, hogy gyáruk éves fejlesztési összegéből egy százalékot a községfejlesztés rendelkezésére bocsátanak. a vízmű vállalat vezetői a duna parti új vízmű terveinek elkészítését vállalták. több üzem tervezi, hogy dolgozóinak lakásokat építtet. a tanács javasolta, hogy ennél a munkánál is egyesítsék erőforrásaikat és tömbházakat építsenek./mti/

..

8.50/e

ll 927

- 15 -

bb. 21. az ország legkorszerűbb vasuti pályája

vid-kz/tné/ká/gy/la

1969. március 7.

a nyékládháza-miskolc közötti vonalszakaszon építik meg az ország legkorszerűbb vasuti pályáját. a már elkészült tervek szerint nemzetközi szabványoknak megfelelő 54 kilogrammos sínekkel cserélik ki a vágányzatot. különleges - két szélén fecskefarok alakúra kiképzett - vasbetonaljakat fektetnek le. az így konstruált aljak felveszik a hézagnélküli sínek oldalnyomását, s így a sín hőváltozások hatására sem dudorodik ki. a nagy tengelynyomást elviselő különleges sín, valamint az új vasbetonaljázat lehetővé teszi, hogy ezen a szakaszon óránként 160 kilométeres sebességgel közlekedjenek a vonatok./mti/

..

bb. 23. őszibarack-idény - tavasszal

vid-kz/ká/gy/la

1969. március 7.

rendkívüli őszibarack-idény kezdődött a szegedi konzervgyárban: most rakják át egyliteres üvegekbe a múlt évi szüret után nagy tárolóedényekbe helyezett gyümölcsöt. az őszi nagy munkatorlódás idején nem volt idő az aprólékos munkára. ezzel a módszerrel százötven vagon őszibarackot tartósítottak, amellyel most mintegy kétmillió üveget töltenek meg. az őszibarack exportja is rövidesen megindul, főként a szovjetunióba és az ndk-ba. ez az átmeneti „nagyedényes”, tárolás csökkenti a konzervgyártás idényjellegét, egyenletesebb a munkaerő foglalkoztatása./mti/

..

bb. 25. ezer új tsz-tag a szamos-mentén

vid-kz/ká/gy/la

1969. március 7.

a szamos folyó két partja mentén gazdálkodó termelőszövetkezetek az elmúlt években még munkaerőhiánnyal küzdöttek. az országnak erről a tájáról vándoroltak el legtöbben ipari munkára a fővárosba, dunántúlra és a bányavidékekre.

/folyt. köv./

8.55/gy

- 16 -

de q.2

bb. 25. / ezer új.... folyt./ gy

a termelőszövetkezetek tíz év alatt nem kevesebb, mint félmilliárd forintot költöttek gépekre, illetve munkaigényes növénykultúrák meghonosítására. bővítették a kertészetek és a gyümölcsösök területét. a gyümölcsstermelők átlagos napi keresete 80 forintra emelkedett. az anyagi jobblét „visszacsalta”, az iparba vándoroltakat. az idei zárszámadások idején a szamos-mentéről ingázók közül ezren kértek és nyertek felvételt a termelőszövetkezetekbe. az új tsz-tagok máris megkezdték a munkát./mti/

..

bb. 24. az országos kamarazenei fesztiválra készülnek veszprémben

vid-fm/ká/gy/la

1969. március 7.

az idén július 12-13-án rendezik meg veszprémben az országos kamarazenei fesztivált. a résztvevő együttesek ismét szabadon választott műsorral léphetnek fel, de kötelező egy modern magyar zenemű előadása is. a veszprémi kamarazenei zenekar erre az alkalomra szőnyi erzsébet új művet. a fesztivált szakzsűri értékeli, és ennek alapján arany-, ezüst- és bronz-kategóriába sorolják az együtteseket. eddig tizenhat együttes jelentkezett, többek között budapestről, debrecenből, karcagról, egerből, kaposvárról, salgótarjánból, bajáról, zalaegerszegről, dunaujvárosból és székesfehérvárról.

csongrád megye hatvantage fuvós együttesével szerepel, és toronyzenével, valamint térczenével szórakoztatja a fesztivál idején a veszprémi közönséget. több együttes vállalkozott arra, hogy a palaton-parton matiné-koncerteket ad az üdülőknek. a fesztivált záró gála-koncerten a legjobb eredményt elért zenekarok kívül az eddigi hagyományokhoz híven veszprém város ének- és zenekara oratóriumot mutat be./mti/

..

- 17 -

9.00/gy

de q.2

bb. 26. végetért a szocialista országok kutatóinak afrika értekezlete

t ms/tr/gy/cz

1969. március 7.

pénteken a magyar tudományos akadémián végetért a szocialista országok kutatóinak a fekete-afrikai országok gazdasági és politikai problémáival foglalkozó munkaértekezlete. a négynapos tanácskozáson mintegy 50, javarészt előre beküldött előadás alapján megvitatták az afrikai országok belső gazdasági, tervezési, valamint külkereskedelmi, segélyezési és egyéb problémáit. a pénteki záróülésen az egyes országok helyzetéről készített külön tanulmányokat hallgatta meg a konferencia. a tanácskozás befejeztével megkezdődött a konferencián résztvevő szocialista országok afrika-kutató intézeteinek koordinációs értekezlete, amelyen az együttműködés továbbfejlesztéséről tanácskoztak./mti/

bb. 28. háromhetes szünet után újra levegőben a mezőgazdasági repülőgépek

i jf/j/gy/cz

1969. március 7.

március első napjaiban ismét magasba lendültek a mezőgazdasági repülőtereken a startzászlók; háromhetes kényszerszünet után a levegőbe emelkedtek a mezőgazdasági repülőgépek. idén minden eddigénél előbb már januárban megkezdődött a műtrágyaszórású szezon. az év első hónapjában több mint 30 000 hold kapott a levegőből fejtrágyázást. a kedvezőtlenre fordult időjárás azonban februárban már megakadályozta a munkát. az elkátyusodott repülőtereken indítási tilalmat kellett elrendelni. a természet most újra lehetőséget kínál a talajerő légi pótlására. ha kedvez az idő és az alacsonyabb helyeken a köd nem rontja a látási viszonyokat, akkor naponta 7 000 - 9 000 holdas terület felett húznak el a repülőgépek. a munkát sürgeti az idő: 300 000 hold fejtrágyázására van megrendelés, és ezzel a munkával április közepéig, a növényvédelmi időszak kezdetéig el kellene készülniök. a mezőgazdasági repülőtereken ezért a napsütéses idő minden percét kihasználják, és a nagyüzemekkel egyetértésben, pontos menetrend szerint startolnak a gépek./mti/

11.00/gy

- 18 -

je 11.02

bb. 32. a lottó e heti nyerőszámai

tm/gy/

1969. március 7.

a sportfogadási és lottóigazgatóság tájékoztatása szerint kímhegyesen a községi művelődési házban megtartott lottószóroláson a 10. játékhetén a következő számokat húzták ki:

/mti/ 39, 40, 48, 74, 85.

bb. 27. tavaszias az idő: szorgos munka a gyümölcsösökben - kisebb lemaradást kell behozni a kertészetekben

i jf/j/gy/cz

1969. március 7.

az elmúlt napok kedvező napsütéses időjárása nyomán újra benépesültek a gyümölcsösök és a kertészetek. február elején volt néhány, a jelenlegihez hasonló verőfényes nap, akkor az ország nagyobb kiterjedésű vidékein hozzá is láttak a gyümölcsfák ápolásához. a tél újabb offenzívája azonban megakasztotta a tavaszi előkészületeket és most március elejére maradt a folytatás. a nagyüzemi termő gyümölcsösökben és az új telepítésű ültetvényekben hozzá láttak a gyümölcsfák metszéséhez, a törzseket védő bevonatok eltávolításához. a napközben erősen felengedő sáros talaj ugyan megnehezíti a fák megközelítését, a munka azonban most már nem tűr halasztást, mert a metszést a rügyek kipattanásáig be kell fejezni. egyes gazdaságokban már felkészültek a télvégi, a rügyfakadást megelőző permetezés-ekre is.

a kertészetekben is megújult az élet; közel 500 hektáros területen a fóliák alá ültetik ki a saláta, a retek és a karalábé palántákat. a melegágyakban megkészszerezett erővel vetik a zöldségek magjait, miután az elmúlt hét esőzései és a kedvezőtlen időjárás miatt tiznapos lemaradás mutatkozik.

az országos vetőmagtermelő és értékesítő vállalat jelentése szerint a tavalyinál 20 százalékkal nagyobb az érdeklődés a konyhakerti magvak iránt, de az egyéb szaporítóanyag is igen kelendő. eddig több mint 100 mázsa saláta, 200 mázsa retek, 605 mázsa sárgarépa-vetőmag kelt és amellet még két és fél vagon paprika és 600 mázsa uborka-vetőmagot adtak át a megrendelőknak. fajtaborsóból 750 vagonnyi kelt el. a szántóföldi növények vetőmagellátásában sincs fennakadás, folyamatosan szállítják a gazdaságokba a megrendelt tételeket./mti/

11.15/gy

- 19 -

je 11.02

bb. 29. tudományos emlékülés szegeden

vid-ká/gy/cz

1969. március 7.

péntek délelőtt szegeden a szabadság filmszínház épületében tudományos emlékülést rendezett a csongrád megyei pártbizottság marxizmus-leninizmus esti egyeteme. a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából tartott tanácskozáson az első magyar proletárállam külpolitikájáról és csongrád megyei tevékenységéről hangzottak előadások./mti/

..

bb. 30. rendkívüli autóbuszjárat csepelre

k sl/tm/gy/cz

1969. március 7.

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy március 9-én vasárnap, 13 óra 30 perctől m-jelzéssel a boráros térről rendkívüli autóbuszjáratot indít a csepel-ujpesti dózsa labdarugó mérkőzésre. a mérkőzés végén az autóbuszok a csepeli sporttelepről a marx térig közlekednek. a viteldíj 3.- forint./mti/

..

bb. 31. szovjet testvérvárosok turistacsoportjai az 50. évforduló ünnepségein

k ls/tm/gy/cz

1969. március 7.

az ibusz szervezésében a jövő hét folyamán, a testvérvárosmozgalom keretében több csoport érkezik részben vonaton, részben autóbusszal a szovjetunióból. a csoportok tagjai néhánynapos budapesti tartózkodás után testvérvárosaikba - kecskeméten, szegeden, zalaegerszegen, nyíregyházán és pécsen - résztvesznek a tanácsköztársaság kikiáltása 50. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken./mti/

..

11.35/gy

- 20 -

sl₁₂

bb. 35. kitüntetések a parlamentben a nemzetközi nőnap alkalmából

t fe/gk/zs/gy/cz

1969. március 7.

a nemzetközi nőnap alkalmából pénteken a parlament munkácsytermében a nőmozgalomban kifejtett eredményes munkássága elismerésül negyven nődolgozót tüntettek ki. az ünnepségen megjelent pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára, jakab sándor, a kb osztályvezetője, erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke és kiss károly, a szot alelnöke. ott voltak a nemzetközi nőnap alkalmából hazánkba látogatott külföldi nőküldöttségek tagjai.

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, az mszmp központi bizottsága, az elnöki tanács és a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében köszöntötte a magyar nőmozgalom legjobbait. beszédében kiemelte:

- a nemzetközi nőnap immár 59 esztendeje emlékezteti és bátorítja, nemcsak a nőmozgalmat, hanem az egész haladó világot a nők egyenjogúságáért, társadalmi felszabadulásáért folyó harcra. a nőmozgalom szorosan eggyéforrt a társadalmi haladásért és a világbékéért vívott hatalmas küzdelemmel. hazánk életében kézzel fogható bizonyosságot nyert, hogy a nőket csak az a társadalom képes politikailag, jogilag és emberileg valóban felszabadítani, amelyben a munkásosztály és az egész dolgozó nép felszabadult. így történt ez félévszázaddal ezelőtt, a magyar tanácsköztársaság feledhetetlen napjaiban. így van ez most, a magyar népköztársaság szabad, szocialista államában.

- hazánkban a dolgozó nő egyenjogu és egyenrangu állampolgár. érvényesülése előtti nyitva az út a munkahelyeken, a vezető politikai testületekben, a közélet minden területén. ahol a nők erkölcsi és anyagi megbecsülését helytelen szemlélet akadályozza, ott a nő nem marad egyedül, jogos harcában az egész társadalom támogatja. a nők élet- és munkakörülményeinek javításáért, az anyák és gyermekek szociális ellátásáért sokat tesz társadalmunk. elég, ha arra a legutóbbi kormányintézkedésre utalok, amely a gyermekgondozási segély időtartamát három évre emelte. ez ma méltán kelt figyelmet a nők körében világszerte.

/folyt. köv./
12.40/gy

- 21 -

sl₁₃

bb. 35. / kitüntetések.... folyt./ gy

- a szocialista állam önmagát erősíti, amikor hathatósan és folyamatosan gondoskodik a nők gazdasági, politikai, jogi és közéleti felemelkedéséről. ezáltal olyan kimeríthetetlen erőforráshoz jut a társadalomépítés történelmi művében, amely meggyorsítja közös munkánkat, közelebb hozza nagyszerű szocialista céljainkat.

- államunk, egész társadalmunk arra törekszik, hogy mindig, mindenütt és mindenki tisztelettel, megbecsüléssel és egyenlőséggel vegye körül a nőt, a közösség egyenjogú tagját, nagyszerű társunkat a munkában, a közéletben és a családban. hatékony munkát fejt ki ebben a szellemben a nők társadalmi szervezete, a nőtanács. önök, akiket itt ma külön is ünneplünk, kiemelkedő és elismerésre méltó tevékenységet fejtettek ki a nőmozgalomban, a nemes célkitűzések, eredmények megvalósításáért.

Losonczi páál ezután átnyújtotta a kitüntetések. a népköztársaság elnöki tanácsa a munka érdemrend arany fokozata kitüntelést adományozta szabó piroskának, a budapesti nőtanács elnökének, takács mihálynénak, a tolna megyei nőtanács titkárnak és vágvölgyi ilonának, az orion rádió- és villamossági vállalat gyártáselőkészítő csoportvezetőjének, a vállalati nőtanács tagjának.

huszan kapták a munka érdemrend ezüst-, tizenheten pedig a munka érdemrend bronz fokozatát. az ünnepség után az elnöki tanács fogadást adott a kitüntetettek és a vendégek tiszteletére./mti/

..

bb. 33. halálos közlekedési baleset

i fe/tr/gy/cz

1969. március 7.

történt a 20. kerületben a határ ut 33. számú ház előtt. péres károly 62 éves uttisztító szabálytalan helyen ment át a villamossíneken és egy 13-as villamos halálra gázolta./mti/

..

12.45/gy

Ac 1322

.-22 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1969. március 7.

bb. 38. a minisztertanács ülése

gy/cz

1969. március 7.

a kormány tájékoztatási hivatala közli.
a minisztertanács pénteken ülést tartott.

dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese tájékoztatást adott a magyar-ndk gazdasági és műszaki tudományos együttműködési bizottság munkájával kapcsolatos berlini megbeszéléseiről, továbbá a lipcsei tavaszi vásáron résztvevő magyar kormányküldöttség tapasztalatairól.

a kormány jóváhagyólag tudomásul vette szurdi istvánnak a szocialista országok belkereskedelmi minisztereinek budapesti folytatott tanácskozásáról, valamint kiss árpádnak a kgst-be tömörült államokban működő műszaki fejlesztési bizottságok elnökeinek moszkvai értekezletéről szóló beszámolóját.

az igazságügyminiszter az országos találmányi hivatal elnökével együttesen a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló törvényt, a művelődésügyi miniszterrel közösen pedig a szerzői jogról szóló törvény-tervezetet terjesztette elő. a minisztertanács a javaslatokat megvitatta és úgy határozott, hogy azokat az országgyűlés elé kell terjeszteni.

a kormány meghallgatta és elfogadta dr. dimény imre jelentését a tavaszi mezőgazdasági munkákra való felkészülésről, majd egyéb ügyeket tárgyalta./mti/

..

13.10-gy

- 1 -

Ac 1320

bb. 40. közlemény a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány 1969. március 5-6-i együttes üléséről

gy/cz

1969. március 7.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a minisztertanács 1969. március 5-6-án, kádár jános elvtárs elnökletével együttes ülést tartott. az ülésen a központi bizottság és a minisztertanács tagjain kívül részt vettek: a központi ellenőrző bizottság elnöke, a központi bizottság osztályvezetői, a megyei pártbizottságok első titkárai, a budapesti pártbizottság titkárai, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, államtitkárok, központi szervezetek vezetői, valamint a sajtó képviselői.

a központi bizottság és a minisztertanács együttes ülése:

meghallgatta és jóváhagyólag tudomásul vette komócsin zoltán elvtársnak, a központi bizottság titkárának tájékoztatóját időszerű nemzetközi kérdésekről;

megvitatta és elfogadta nyers rezső elvtársnak, a központi bizottság titkárának jelentését a kgst országok gazdasági együttműködése továbbfejlesztésének kérdéseiről;

megvitatta és elfogadta biszku béla elvtársnak, a központi bizottság titkárának jelentését az államélet, a szocialista demokrácia fejlesztésének időszerű kérdéseiről.

1.

a központi bizottság és a minisztertanács együttes ülése megállapította:

1. változatlanul a vietnami eseményeket tartja a nemzetközi élet legfontosabb problémájának. úgy értékeli, hogy a vietnami nép politikai, diplomáciai, gazdasági és katonai vonalon folytatott összehangolt és következetes harca már eddig is nagy győzelmeket hozott.

/folyt. köv./

14.10/gy

- 2 -

xl
15.9.Dm

bb. 40. / közlemény.... i. folyt./ gy

ugyanakkor a párizsban folyó négyes értekezlet eddigi eseményei azt mutatják, hogy az amerikai tárgyaló fél és a saigoni bábkormány képviselőinek magatartása miatt a tárgyalásokon még mindig nincs előrehaladás. dél-vietnamban változatlanul súlyos harcok folynak az amerikai expedíciós seregek és délvietnami zsoldosaik ellen. mindez megköveteli, hogy a világ haladó közvéleménye még erőteljesebben nyilvánítsa szolidaritását a hős vietnami néppel, s fokozza a harcoló vietnami nép segítségét a függetlenségükért és a szabad életért folytatott küzdelmükben.

2. továbbra is nagy figyelmet kíván a válságos közel-keleti helyzet. izrael semmibe veszi az ENSZ biztonsági tanácsának 1967. novemberi határozatát, és nap mint nap újabb agressziót követ el az arab országokkal szemben, amihez bátoritást kap imperialista támogatóitól. a magyar népköztársaság nagyra értékeli, üdvözli és támogatja a szovjetunió kormányának javaslatait a közel-keleti helyzet rendezésére. a szovjet javaslatok e térségben élő minden nép érdekeit szem előtt tartják, megjelölik a konfliktus politikai rendezésének legcélszerűbb, az emberiség békéjét szolgáló útját.

3. a magyar népköztársaság, szövetségeseivel együtt következetesen harcol európa népeinek békéjéért és biztonságáért. elítéli az agresszív katonai szervezet, a NATO által bátorított és támogatott nyugat-német revansista erőfeszítéseket, ide értve a nyugat-berlin bekebelezésére irányuló törekvéseket. ezt fejezte ki a magyar országgyűlés külügyi bizottságának nyilatkozata is, amely elítélte a német szövetségi köztársaság elnökének nyugat-berlinben történő megválasztását. támogatjuk a német demokratikus köztársaság lépéseit, amelyek a helyzet normalizálását, a béke és a biztonság megerősítését célozzák európa szívében.

4. az ülés résztvevői jóváhagyták a közelmúltban történt külpolitikai lépéseket. ezek kapcsán:

megelégedéssel vették tudomásul a kádár jános elvtárs szovjetunióban tett baráti látogatásáról, a szovjet párt- és állami vezetőkkel folytatott megbeszéléseiről szóló beszámolót.

/folyt. köv./

14.18/gy

- 3 -

xl
15.20.Dm

nagyra értékelik, hogy a szovjetunió kommunista pártját és a magyar szocialista munkáspártot, országainkat és népeinket szinte, testvéri és az élet minden területén fejlődő kapcsolatok kötik össze. helyeslik azt a kölcsönösen ki-fejlesztésre juttatott törekvést, hogy pártjaink, országaink közötti jó és szoros kapcsolatokat tovább fejlesszük és bővítsük.

hasznosnak értékelték fock jenőnek, a kormány elnökének megbeszéléseit a nem hivatalos látogatásra Magyarországra érkezett m. spiljak jugoszláv miniszterelnökkel. ebben is kifejezésre jut az a törekvésünk, hogy minden szocialista országgal és minden szomszédos országgal jóviszonyra, kapcsolataink és együttműködésünk fejlesztésére törekszünk.

5. a magyar szocialista munkáspárt úgy ítéli meg, hogy a kommunista és munkáspártok májusra, moszkvába összehívott nemzetközi tanácskozásának előkészítése megfelelően folyik. a tanácskozás fő dokumentum-tervezetének elkészítésével foglalkozó testvérpártok képviselői eredményes munkát végeztek a közelmúlt napokban budapesten. pártunk továbbra is aktívan részt vesz az előkészítő munkában és minden erejével hozzájárul a testvérpártok nemzetközi tanácskozásának sikeréhez.

2.

a központi bizottság és a minisztertanács jóváhagyólag tudomásul vette a kgst országok gazdasági együttműködésének továbbfejlesztéséről szóló jelentést, helyesli a párt nevében tett kezdeményezéseket, s a jövőre vonatkozó elgondolásokat, és azokat hasznos hozzájárulásnak tekinti e nagyjelentőségű kollektív munka elvégzéséhez.

a központi bizottság és a minisztertanács határozatot hozott a további munkára és megállapította:

/folyt. köv./

14.23/gy

- 4 -

ab
Károlyi

1. nagyra értékeli a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa 20 éves tevékenységét, eredményeit. a kgst keretében megvalósult együttműködés jelentős mértékben hozzájárult a tagországok, közöttük a magyar népköztársaság lendületes fejlődéséhez. a kialakult együttműködést folytatva kívánatos a további előrehaladás feltételeinek sokoldalú áttekintése és a megfelelő megoldások kidolgozása.

a szocialista országok nemzetgazdaságának továbbfejlesztése, a népjólét további emelése, a tudományos-technikai forradalom, a két rendszer közötti szélesedő világverseny új követelményeket támaszt a kgst országok gazdasági együttműködésével szemben.

2. a kgst keretében az eddig kialakult együttműködés bevált módszereit megtartva kell új, hatékonyabb formákat keresni és alkalmazni. a gazdasági együttműködés előttünk álló szakaszában a kgst országok közötti együttműködés elmélyítését legjobban a szocialista gazdasági integráció különböző formáinak kibontakoztatása szolgálja.

3. a kgst országok gazdasági integrációjának célja a gazdasági növekedés új forrásainak feltárása és kiaknázása, a műszaki haladás gyorsítása, a szocialista vállalatok versenyképességének növelése, a nemzetközi piac lehetőségeinek jobb kihasználása. a szocialista gazdasági integráció kibontakoztatása feltételei a tervezés és a tudományos kutatások fejlesztésének jobb nemzetközi koordinálását, valamint az áru- és pénzviszonyok fokozottabb érvényrejuttatását a nemzetközi együttműködésben.

4. az egyenjogú, szuverén kgst országok önálló nemzetgazdaságaira épülő fejlett nemzetközi együttműködés, a szocialista integráció jól szolgálja a nemzeti célokat és a szocializmus, a társadalmi haladás, a béke általános ügyét.

/folyt. köv./
14.28/gy

- 5 -

ab
Károlyi

bb. 40. / közlemény... 4. folyt./ gy

5. a magyar népköztársaság a kgst országokkal szoros együttműködésben állhatatosan törekszik az együttműködés fokozására a szervezet keretein kívül álló többi szocialista országgal. szorgalmazza a gazdasági kapcsolatok fejlesztését a fejlődő országokkal; a fejlett tőkés országokkal pedig a kereskedelmi és műszaki-tudományos kapcsolatok fenntartására és azok hasznosítására törekszik.

6. a magyar népköztársaság meggyőződése, hogy az együttműködés módszereinek továbbfejlesztése reálisabb lehetőséget biztosít más országok számára is, hogy különféle formában együttműködhessenek a kgst-vel, vagy bekapcsolódhassanak munkájába.

3.

a központi bizottság és a minisztertanács államéletünk, a szocialista demokrácia továbbfejlesztésével kapcsolatban hangsúlyozza:

a szocializmus építésének során levő feladatai az államélet, a szocialista demokrácia továbbfejlesztését igénylik annak érdekében, hogy államrendszerünk szolgálja még hatékonyabban a szocialista társadalmat, a munkásosztály történelmi céljait. ezért szükséges társadalmunk és állam-szervezetünk néhány alkotmányos kérdésének elemzése, a jogrend és a törvényesség további erősítése, választási rendszerünk fejlesztése. növelni kell a tanácsok társadalmi, politikai szerepét, önkormányzati jellegét, hatáskörét és a felelősségét a helyi feladatok megoldásában.

a szocialista építés jelen szakaszában szükséges a párt eszmei-politikai vezető szerepének fejlesztése, a tömegszervezetek és a hazafias népfront közreműködésének fokozása társadalmi életünkben oly módon, hogy egyidejűleg az állami szervek önálló hatásköre és felelőssége is növekedjék.

/folyt. köv./
14.30/gy

xl
Nuo Dm

- 6 -

bb. 40. / közlemény... 5. folyt./ gy

a központi bizottság és a minisztertanács úgy véli, hogy az államélet, a szocialista demokrácia fejlesztése során figyelembe kell venni a tapasztalatokat, az eredményeket és fogatékosságokat, fel kell használni a tudományos kutatás következtetéseit és a nemzetközi tapasztalatokat.

4.

a központi bizottság döntéseket hozott személyi kérdésekben:

szirmai istván elvtársat, a politikai bizottság tagját saját kérésére, tekintettel egészségi állapotára, felmentette az agitációs és propaganda bizottsági tagsága és elnöki tisztsége alól.

aczel györgy elvtársat, a központi bizottság titkárát megválasztotta az agitációs és propaganda bizottság elnökének.

ajtai miklós elvtársat, a politikai bizottság póttagját megválasztotta az agitációs és propaganda bizottság tagjává.
/mti/

..

- 7 -

14.35/gy

xl
Nuo Dm

bb. 37. időjárásjelentés

tr/gy/

1969. március 7.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken délben:
reggeli ködök

közép-európán át továbbra is mintegy 500 kilométer szélességű sávban húzódik a száraz, csendes, jobbára derült, de reggelként párás, helyenként ködös időt kiváltó légnyomási hátság. ettől délre található a mediterrán ciklon maradványa, ami kiterjedt esőzéseket, havazásokat okoz. szárazföldünk északi részén ugyanakkor mind nagyobb irányító szerepet kap az izland térségéből skandinávia fölé vonuló hatalmas központi ciklon, aminek pereme szombaton már érinti a kárpát-medence légterét, de egyelőre légnyomási időváltozást nem hoz.

házánkban csütörtökön az ország területének nagyobb részén 5-10 órás napfénytartamot mértek, viszont a déli megyékben erősen felhős, vagy egész napon át borult maradt az ég. ott egy-két helyen hódarát, hószállingózást észleltek. napsütés hiányában a déli határvidéken a felmelegedés csupán 0- plusz 2 fokig terjedt, máshol viszont plusz 3- plusz 8 fok között alakult ki. péntek hajnalra általában 0- mínusz 6, helyenként még mínusz 7- mínusz 10 fokig hűlt le a levegő. délelőtt a délnyugati országrészben jobbára borult, vagy erősen felhős volt az ég, helyenként szállingózott a hó. a hőmérséklet 11 órára elérte a 0- plusz 5 fokot.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke plusz 1,4 fok volt, 2,4 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, gyengén süllyed.

várható időjárás szombat estig: időnként kisebb felhősödés, legfeljebb egy-két helyen hószállingózással. éjjel gyenge légáramlás, napközben kissé megélénkülő, változó irányú szél. sok helyen reggeli ködképződés. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0- mínusz 5 fok között, helyenként kevéssel mínusz 5 fok alatt. legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton plusz 3- plusz 8 fok között.

a duna vízállása budapestnél 288 centiméter./mtl/
.-.

13.30/gy

- 23 -

H. D. D. D.

bb 39. aranypók lett a pókból - a divatáru kiskereskedelmi vállalat divatbemutatója és tájékoztatója

t kf/kf/um cz

1969. március 7.

Budapest legnagyobb divatáru szakvállalatának tevékenységéről divatbemutatóval egybekötött tájékoztatót számolt be pénteken a magyar sajtó házában Barta László a fővárosi divatáru kiskereskedelmi vállalat igazgatója.

A tájékoztatónak azt is aktualitást adott, hogy három és fél évtizede, 1934-ben, nyílt meg a gfb hárisnyagár tulajdonaként az első „pók”, üzlet - amelynek utódjaként jelenleg 42 „aranypók”, divatbolt működik, s rövidesen a vállalat valamennyi szaküzlete felveszi a már ismertté vált márkanevet. az igazgató nyilvánosan jutalmazta meg azt a 7 nődolgozót - köszöntve őket a nőnap alakalmából - akik az első pók üzlet nyitása óta dolgoznak a szakmában.

A vállalat súlya a ruházati kereskedelemben évről-évre növekszik, elsősorban azért, mert fő cikkük, a kötöttolmi világszerte, így itthon is, mind keresettebbek. a vállalat forgalma egyébként az elmúlt 6 esztendő alatt csaknem megháromszorozódott. tavaly például 640 millió forint értékű árut adtak el, és 6 millió vásárlót szolgáltak ki. a múlt évi tapasztalatok alapján, a keresletnek megfelelően, az idén tovább növelik a kötő-és hurkolt eljárással készült ruhák választékát, arra törekednek, hogy a kötöttáru divatot a lehető leggyorsabban kövessék, a hazai és a nemzetközi divat közötti távolság tovább csökkenjék. ezért például a kötött ruhák „futó”, pasztellszínű külföldi tapasztalatok alapján egyebek között virágpiros, osztrigakagyló, trópusi arany, kristályrózsaszín, aszparáguszöld, stb. színekkel egészítették ki. az újdonságok nagyrészt, bár import anyagból, a hazai kötőipar adja. tavaszra például 20 000 filmnyomott és egyszínű nylon jersey ruhát hoznak forgalomba. - elérhető áron - az uniformizálás elkerülése érdekében 17 féle modellben, 10 mintában és 60 féle színben. forgalomba kerülnek a habselyem kötöttáru gyár termékei, az igen keresett „bécsi -dobozruhák”, is. a vállalat a hazai üzemekkel igen jó kapcsolatot teremtett, több boltot közösen üzemeltetnek például a habselyem kötöttáru gyárral. áprilisban a budapesti finomkötöttáru gyárral együttműködve nyílik közös üzlet, s már a hódmezővásárhelyi kötöttáru gyárral is tárgyalnak egy, a kossuth lajos utcában nyíló, közös kötöttáru szaküzletről. /mti/

--

14.00/um

de

Huf. Dui

- 24 -

bb. 34. az arany-, gyémánt- és vasokleveles mérnökök köre

gy/cz

1969. március 7.

/bpest., 5. szabadság tér 17.2. em. 228./ felkéri az 1919-ig oklevelet nyert mérnököket, hogy az arany-, ill. gyémántoklevél elnyerése céljából jelentsék be igényüket az illetékes műszaki vagy agrár egyetem szakma szerinti dékáni hivatalánál, legkésőbb április végéig. minden további felvilágosítással a kör titkársága szolgál. /mti/

--

bb. 36. próbaüzem a borsodi ércelőkészítőműveben

vid-kz/ká/gy/cz

1969. március 7.

Megkezdődtek a részleges üzemi próbák az ország legfiatalabb kohóipari létesítményében, a borsodi ércelőkészítőműben. egyelőre az 1-es számú darabosítószalagon indult meg a próbatermelés, néhány nap múlva azonban a második szalagot is bekapcsolják. a hosszabb ideig tartó próbaüzemelés alatt elvégzik az esetleges szükséges igazításokat, módosításokat a különböző berendezéseken. ezek megtörténte után térnek rá a rendszeres termelésre. /mti/

--

bb 41. növekszik a szinkronizált filmek száma - sajtótájékoztató a filmklubban

t per/tr/um zs

1969. március 7.

Az idén várhatóan jóval több játékfilmet szinkronizálnak a pannónia stúdióban, mint a korábbi években, - tájékoztatja az újságírókat pénteken a filmklubban révész mária dramaturg. a többi körrel elmondotta, hogy az elmúlt néhány esztendő tapasztalatai szerint sajnálatosan csökkent a szinkronizált játékfilmek száma: 1967-ben meg 64, 1968-ban már csak 51 külföldi film szólalt meg magyarul.

A pannónia stúdióban hat stáb dolgozik, s egy-egy külföldi film „magyarítására”, két-három hetet fordítanak. maga a szövegírás - a dialógusok hosszúságától függően - 10-12 napot vesz igénybe, a felvételekkel négy-tíz nap alatt végeznek. a pannónia stúdió technikai kapacitása még a várhatóan növekvő szinkronfilmek száma ellenére sincs kihasználva.

/folyt. köv./

- 25 -

15.00/um

de

1612 Dui

bb 41. /növekszik... folyt. / um

ezért már tárgyalnak egy francia filmforgalmazási szakemberrel, aki - ha sikerül megegyezniök - magyar filmek francia szinkronizálását bizná rájuk. a sajtótájékoztatón résztvettek a televízió képviselői is, akik a ,, feliratozás, vagy szinkron,, vitához szólva elmondották, hogy a tv. a szinkronizált filmek mellett foglal állást. a nemrégiben bemutatott feliratos film, a cleo 5-től 7-ig balsikerén okulva például már levették műsorról a korábban bemutatásra tervezett ugyancsak feliratos ,,találkoztam boldog cigányokkal is,, és ,,hütlén asszonyok,, produciókat, és az így kimaradt műsoridőt magyarul beszélő felmekkel töltik majd ki. azt is bejelentették, hogy sikerült megegyezniök a mokép-pal: a filmátvételt követően a televízió azonnal bejelenti esetleges bemutatási szándékát, s így a filmforgalmazók ezeket az alkotásokat lehetőséggel már a mozibemutatóra is szinkronizálják.

a sajtótájékoztatón részletesen ismertették a vi. debreceni szinkronfilmszemle programját is /mti/

bb 42. befejeződött körmenen a mezőgazdasági gépesítési tanácskozás

vid/kz/ká/um cz

1969. március .7.

pénteken befejeződött körmenen a magyar agrártudományi egyesület gépesítési társasága által rendezett mezőgazdasági gépiesítési tudományos tanácskozás. a mintegy hatszáz hazai, s számos külföldi - szovjet, amerikai, csehszlovák, lengyel, ndk és nszk - bel - szakember részvételével megrendezett tanácskozáson 27 előadás hangzott el a szűk takarmánytermesztés gépesítésével, betakarításával és tárolásával kapcsolatban: az előadások alapján kialakult álláspontok szerint fejlődő élelmiszergazdaságunk legfontosabb feladata, az ország hűvelésének megoldása, az állattenyésztés fejlesztésének feltétele viszont a biztos takarmánybázis megteremtése, alapvetően a kukorica és a szűk takarmány hozamainak jelentős növelése. az abrak-takarmányok - elsősorban a kukorica - termelése ma már megalapozott. a következő időszakban meg kell teremteni a szűk takarmány termelés fejlesztéséhez elengedhetetlen korszerű géprendszert. kedvező eredményeket értünk el a forrólevegős zöldtakarmányliszt készítő üzemekkel. célszerűnek látszik hálózatuk továbbfejlesztése, technológiájuk korszerűsítése. /mti/

-.-
- 26 -

15 .00 bh

16.10.20.00

bb. 43. forradalmi ifjúsági napok - jubileumi táborok és turák - sajtótájékoztató a kisz-ben

t di/tr/e zs cz

1969. március 7.

a kommunista ifjúsági szövetség tevékenységének néhány időszerű kérdéséről, a következő hónapok legjelentősebb akcióiról és terveiről tájékoztatta kárpáti sándor, a kisz központi bizottságának titkára pénteken az újságírókat. egyebek között elmondta, hogy március 15. és április 4. között - ezuttal harmadszor - rendezik meg a forradalmi ifjúsági napokat. tavaly a 120. évforduló alkalmából március 15-e kapott nagyobb helyet a megemlékezések programjában. az idén március 21-re, a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulójára tették a hangsúlyt, jövőre pedig elsősorban április 4-hez, a felszabadulás 25. évfordulójához fűződnek a kiemelkedő demonstrációk.

március 14-én gyűjtött a kiscfaludy színházban tartják a forradalmi ifjúsági napok központi megnyitó ünnepségét, majd egy nappal később budapesten a petőfi-szobornál rendez a hazafias népfronttal együtt emlékünnepséget a kisz központi és budapesti bizottsága. március 16-án bonyolítják le a ,,hősök nyomában,, vetélkedő országos döntőjét. ennek előző fordulójában 15 200 csapatban csaknem 80 000-en vettek részt, s tettek tanubizonyosságot az elmúlt fél évszázad forradalmi mozgalmainak ismeretéről. a kisz-oktatás keretében életre hívott több mint 5 000 tanácsköztársasági körben ifjú kommunisták tízezrei tanulmányozták az első magyar munkás-paraszt állam 133 napos történetét, politikai, gazdasági, kulturális, szociális vívmányait.

a tanácsköztársaság fél évszázados jubileumával együtt országsszerte megünnélik a kisz zászlóbontásának 12. évfordulóját. az új nemzedék képviselőiben százezrek vesznek részt a budapesti és vidéki megemlékezéseken, így többek között a tanácsköztársasági emlékmű felavatásán, a munkásmozgalom nagy halottainak panteonjánál és egyebütt sorra kerülő ünnepségeken, demonstrációkon. március 21-én somogyban ismét megrendezik a latinka-emlékmenetet, orgoványban emléktáblát állítanak a fehér terror áldozatainak, zalaszentgróton hamburger emlékünnepet tartanak, turkevén felavatják a hősök ligetét, a tiszafüredi tiszá-hídnál pedig emlékművet emelnek a 39-es dandár harcosainak. /folyt.köv./

- 27 -

15.10/um Heltto
16.10.20.00

bb. 43. /forradalmi...folyt./e

miskolcon kétnapos ifjúsági és uttörő találkozóra kerül sor, amelyen valamennyi megye és budapest küldöttel is résztvesznek. ezen a tanácsköztársaság veteránjainak, egykori vörös katonáinak jelenlétében ünnepélyesen adják át rendeltetésüknek, s indítják el kétéves országjáró körútvárára az északmagyarországi hadjáratban résztvevő páncélvonat ujonnan épített mását, amelyben emlékmúzeumot rendeznek be.

március 22-én, lenin és kun béla üzenetváltásának 50. évfordulóján, az amatőr rádiós klubok és rádiósok országos versenyére kerül sor. március 28-án és 29-én a forradalmi ifjúsági napok programjában bonyolítják le a szakma kiváló tanulója versenyek döntőit. március 29-én hirdetik ki a kiváló ifjú mérnök és technikus mozgalom keretében elkészített szakdolgozatok pályázatának eredményét.

április elseje és 3-a között szegeden barátság szemináriumon vonják meg a szovjet-magyar kapcsolatok elmúlt félévszázadának mérlegét, s ezen belül a komszomol és kisz együttműködésének fejlődését, gazdagodását. április 4-én az ünnepi megemlékezések sorában az idén is megrendezik a kisz új tagjainak fogadalomtételi ünnepségeit. budapesten, valamint a megyeszékhelyeken és több más városban, összesen csaknem 40 000 ifjú kommunista erősíti meg a felnőtt társadalom képviselői és társai előtt, hogy becsülettel kívánja szolgálni dolgozó népünket.

a forradalmi ifjúsági napok után folytatódnak és végig kísérik a tanácsköztársaság 133 napos történetét az ünnepi megemlékezések. a nyári hónapokban valamennyi megyében megnyitnak a kisz jubileumi táboraikat, s ezekből indulnak el szolnokra, miskolcra, tatabányára, salgótarjánba és kaposvárra a tanácsköztársaság jelentős eseményeinek színhelyeire a jubileumi turák résztvevői. az öt városban augusztus 19-én és 20-án jubileumi találkozókra kerül sor, s ezek programjában tartják a tanácsköztársasági művészeti fesztivál országos bemutatóit. közben az is eldől, hogy ifjúságunk képviselőiben kik vehetnek részt 1970-ben a szovjetunióban a „magyar internacionalisták útján,, turán.

kárpáti sándor bejelentette, hogy eddig több mint 40 millió forint gyűlt össze a vietnami nép megsegítésére a kisz szolidaritási csekk számláján, s most készülnek az új akciói tervei. a vietnami szabadságharcosok támogatására hamarosan újabb kezdeményezéssel fordulnak a magyar fiatalokhoz. /mti/

- 28 -

15.15/um 4c 1730
1630 DM

bb 44. a kereskedelmi tanulók országos versenyének díjkiosztása

1 kf/f/um cz

1969. március 7.

az elmúlt két napban budapesten bonyolította le a belkereskedelmi minisztérium és a kpvdz a kereskedelmi és vendéglátóipari tanulók országos versenyének döntőjét. a vetélkedés eredményét pénteken délután ünnepélyesen hirdették ki a kpvdz jókai utcai székházában. ligeti lászló a kpvdz főtitkára köszöntötte a verseny résztvevőit, a győzteseket s beszélt a szakmunkásképzést előrelendítő hagyományos verseny fontosságáról.

az értékelés jó eredményeket mutatott ki. a 177 versenyző tanuló többsége, 120, vidéki volt. soha ennyien nem kerültek még az országos döntőbe a vidéki kereskedelemből. a bíráló bizottság különösen a vendéglátó szakma utánpótlásának tevékenységét, ezen belül a felszolgálók felkészültségét, szakmai tudását, terítési készségét, ötletességét dicsérte. a versenyben a legjobb eredményt, a cipőkereskedelemben, egy kecskeméti tanuló érte el, a maximális 150 pontból 148-at szerzett. a vendéglátóipari tanulók közül az egyik budapesti cukrász kislány bizonyult a legjobbnak, 144 pontos eredményével.

végül is 11 versenyző kapta meg a győztesek kijáró aranyjelvényt és a kéthetes külföldi jutalomutazást, 12 tanuló ezüst jelvényt és kéthetes hazai üdülést, míg 16 ill. helyezett bronzjelvényt s pénzjutalmat kapott, s valamennyien előbb tehetik le a szakmunkás-vizsgát. ezenkívül megjutalmazták a győztesek és a helyezettek gyakorlati oktatóit is. /mti/

--

bb 46. elbucsúztatták bihari ferencet

1 kf/kf/um cz

1969. március 7.

bihari ferencet a belkereskedelmi minisztérium elhunyt főosztályvezetőjét, a munkásmozgalom régi harcosát pénteken délben bucsúztatták a farkasréti temetőben. hamvainál sebes sándor a belkereskedelmi miniszter első helyettese mondott bucsúbeszédet. /mti/

--

15.15/um 4c 1730
1630 DM

- 29 -

bb 54. dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter nyilatkozata a hazai szervátültetésekről, az infecundiá forgalmazásáról, a nemi betegek számának alakulásáról

i ms/gk-ju zs cz

1969. március 7.

az egészségügy több időszerű, a közvéleményt élesen foglalkoztató kérdéséről nyilatkozott dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter dr. majercsik sándornak, a magyar távirati iroda főmunkatársának.

milyen tervekkel foglalkoznak a fekvő és járóbeteg-ellátás javítására?

- az elmúlt években a minisztérium beható elemző munkával tanulmányt készített, hogy erre alapozva meghatározhassuk a következő tizenöt évre az egészségügyi ellátás fejlesztésének irányelveit és részfeladatait - mondta dr. szabó zoltán. - e munka és a tanulmány széles körű vitája alapján kialakultak a fejlesztés fő tendenciái. az egyik legfontosabb feladat a fekvőbeteg-intézeti ellátás fejlesztése. az előtünk álló két vagy három ötéves tervidőszak egyik fő feladatát ezen a téren a magas szintű és komplex ellátási feladatokat végző nagy intézmények rekonstrukciójában és korszerűsítésében látjuk. ilyenek az egyetemi klinikák, az országos egészségügyi intézetek - mint például az országos traumatológiai intézet vagy az országos onkológiai intézet stb. - , a nagy fővárosi kórházak és a megyei kórházak. a korszerűsítéssel együtt jár új ellátási formák; például a közvetlen életveszély elhárítását szolgáló intenzív ápolási egységek megteremtése is. természetesen továbbra is építünk új kórházakat, de már elengedhetetlen és nagyon időszerű a működő nagy intézetek gyógyítási lehetőségeinek, a szakorvosi munka feltételeinek javítása.

az eddiginél gyorsabb ütemben kell gondoskodnunk a korszerű utókezelés lehetőségeiről, többek között a szanatóriumi kapacitás fokozásáról is. - így módon lehetővé válik majd, hogy az aktív, tehát a közvetlen betegellátást szolgáló kórházi ágyakat nagyobb határfokkal használjuk ki.

/ folyt. köv. / ke

15.35/ju 17³⁰

1830 Du

-30-

bb 54. / dr. szabó zoltán... 1. folyt./-ju

- a járóbeteg-ellátásban ugyancsak számos feladat áll előttünk, mégpedig mind az ugynevezett alapellátás, tehát főleg a körzeti orvosi ellátás, mind pedig a szakorvosi ellátás fejlesztésében. a körzeti orvosi hálózat lényegében kiépült, nagyobb arányú fejlesztésére nincs szükség, inkább a még meglévő kisebb aránytalanságokat kell minél előbb kiküszöbölnünk. az alapellátás minőségét javítja a gyermekgyógyászati és a fogorvosi körzetek fokozatos kiépülése. a gyermekszakorvosi körzetek száma meghaladja az ötszázat, s elmondhatjuk, hogy budapesten és a nagyobb vidéki városokban a gyermekkörzeti orvosi hálózat már kiépült. a továbbiakban ezt tervszerűen meg akarjuk valósítani a kisebb városokban, járási székhelyeken is.

- a lakás- és rendelőproblémák ellenére komoly fejlődést várunk a vidék fogászati alapellátásában is. ehhez fogorvosképzésünk fokozatosan biztosítja a személyi feltételeket.

külföldről szinte naponta érkeznek jelentések különféle szervátültetésekről. mikor kerül sor hazánkban is hasonló műtétekre?

a kérdés joggal érdekli a közvéleményt, annak ellenére, hogy szívatültetésekre tömegmértékben valószínűleg sohasem kerül sor. ugyanakkor tény, hogy ezeknek a kísérleteknek kétségtelesen nagy a tudományos jelentőségük, hiszen hozzájárulnak egy sor megoldatlan, főleg immunológiai probléma tisztázásához. a szervátültetés fő területe világszerte a veseátültetés, és hazánkban is ebben az irányba kívánunk haladni. ehhez azonban meg kell teremteni a személyi és tárgyi feltételeket. az egészségügyi minisztérium munkabizottságot hozott létre a feltételek meghatározására, amelyek alapján, lehetőleg ez év végéig - hazánkban is létrejöhet egy olyan központ, ahol magas színvonalon együttműködő belgyógyász, sebész, urológus, immunológus szakemberek eredményesen kezdenek hozzá a veseátültetésekhez. a beavatkozás indokoltságát minden esetben orvosi bizottság dönti majd el.

/ folyt. köv. /

15.50/ju 18³⁰

1840 Du

-31-

bb 54. / dr. szabó zoltán ... 2. folyt./-ju

természetesen hosszabb ideje érlelődtek feltételek ahhoz, hogy ezt a célt kitűzhettük. az egyik legfontosabb feltétel, hogy művese-állomások az országban már több helyen működnek. kitűnő sebészek készülnek erre az új feladatra, és az utóbbi két évben a külföldi tanulmányutak egy részét a szervátültetéssel kapcsolatos immunológiai problémákban jártas szakemberek továbbképzésére használtuk fel. ma már különböző laboratóriumokban foglalkoznak a szervátültetéssel összefüggő immunbiológiai vizsgálatokkal.

tudomásunk szerint továbbra is magas a művi vetélések száma, ugyanakkor sokan kifogásolják az infecundin forgalmazásában tapasztalható nehézséget. mi erről miniszterelnövtárs véleménye?

- igen az anyák és az új generáció szempontjából egyaránt aggasztó a művi terhességmegszakítások változatlanul magas száma, ami feltehetően az egyik, bár nem egyedüli tényezője a koraszülések magas számának. ez viszont egyáltalán nem elhanyagolható körülmény a csecsemőhalálozás további csökkentése és az új generáció biológiai értéke szempontjából. elég arra utalnom, hogy hazánkban az egy éven alul meghalt csecsemők több mint 70 százaléka a szülést követő két héten belül vesztí életét, s túlnyomó többségük koraszülött. ezenkívül még: a fogamzóképes korban lévő nők, a leendő anyák egészségének védelme is kötelességünké teszi, hogy mindent megtegyünk a terhességmegszakítások számának erőteljes csökkentésére és a korszerű fogamzásgátló eszközök elterjesztésére.

- az egészségügyi minisztérium már 1967-ben bevezette a magyar gyártmányú infecundin elnevezésű fogamzásgátló tablettát. hormonális hatású szeréről lévén szó, csak szakorvosi ellenőrzés mellett szabad forgalomba hozni, ez egyébként minden értékesebb gyógyszer esetében általános szabály. a megkötöttségek természetesen bizonyos mértékben nehezítették a szer terjedését. ennek ellenére 1968 őszén körülbelül 20 ezer nő használta rendszeresen a tablettákat és számuk ma már a 60 ezret is meghaladja. az utódokra ártalmas következményt nemcsak nálunk, hanem sehol a világon nem észleltek, pedig 1956 óta több millió nő szedi rendszeresen az ilyen természetű fogamzásgátlókat. ugyancsak egyértelmű megállapítás, hogy a tabletták szedése nem okoz meddőséget, nem gátolja a későbbi kívánt terhesség létrejöttét.

/ folyt. köv. /

16.02/ju

1840 Dny

-32-

bb 54. / dr. szabó zoltán... 3. folyt./-szb

- a kedvező tapasztalatok alapján lényegesen enyhítettünk a kezdeti szigorú előírásokon. ma már a lakóhelytől és a munkahelytől függetlenül minden klinikai, kórházi, rendelőintézeti szülész-nőgyógyász szakorvos fél évre elegendő mennyiséget írhat fel a tablettákból. a gyógyszerért a recept alapján egyszerűen két hónapra elegendő tablettát szolgáltatathat ki, mégpedig a korábbi 55 forint helyett havi 31 forintos áron. az orvosi ellenőrzéstől továbbra sem tekinthetünk el, mert bizonyos betegségekben szenvedőknek más fogamzásgátlókat kell ajánlani. egyébként angliában és franciaországban, ahol ezek a szerek kezdetben korlátozás nélkül kaphatók voltak, újabban szintén rátertek az orvosi ellenőrzésre.

- az egész kérdés tanulmányozására a közel múltban az egészségügyi tudományos tanács keretében bizottságot hívtunk életre. ennek munkájában orvosok - neves nőgyógyászok és gyermekgyógyászok -, továbbá szociológusok, demográfusok és más szakemberek is részt vesznek. remélhetőleg az év második felére elkészülnek a feladatukkal. akkor pontosabb képet alkothatunk majd a fogamzásgátlás még korszerűbb, hatékonyabb eljárásairól, és dönthetünk a koraszülések csökkentését célzó újabb módszerek bevezetéséről is.

- továbbfejlesztjük az aktív terhesgondozást is. az anya és a születendő gyermek érdekében fokozott figyelmet fordítunk a veszélyeztetett terhésekre, akiknél már egy- vagy több ízben fordult elő vetélés vagy koraszülés. a nagy nőgyógyászati osztályokon újszülött-osztályokat tervezünk. az újszülött- és csecsemőgondozás, valamint a családtervezés egészségügyi kérdéseinek nagy szerepet szánunk az orvos- és ápolónőképzésben és továbbképzésben is.

hogyan alakul a helyzet a nemi betegségek elleni küzdelemben?

- a második világháború után hazánkban is, éppúgy, mint az egész világon, igen magas volt a nemibetegek száma. a gondozó hálózat megszervezése és magas színvonalú munkája, valamint a nagyhatású antibiotikumok ingyenes alkalmazása együttesen azt eredményezte, hogy 1959 és 1963 között rendkívül kedvező helyzet alakult ki. /folyt.köv./

16.12/szb 4c 174

-33-

bb 54. /dr. szabó zoltán... 4. folyt./-szb

ebben az időszakban évente csak néhány újabb szifiliszos megbetegedés fordult elő, és a gonorrhéa esetek száma is a korábbiak 10 százalékára csökkent. a legutóbbi években azonban rosszabbodott a helyzet. az utolsó három évben 400-500 között alakult a friss szifiliszos megbetegedések száma. tavaly csaknem tizenegyet és félezer gonorrhéa beteget tartottak nyilván.

- ezek a számok a háború utániaknak csak kis töredékét jelentik ugyan, a fiatalok védelme érdekében azonban az emelkedő tendenciára fel kell figyelni. nincs szó arról, hogy az antibiotikumok elvesztették volna hatásukat, rezisztencia alakult volna ki velük szemben. a közhiedelemmel, sőt egyes szakemberek nemléggé megalapozott véleményével ellentétben az idegenforgalomnak is csak elenyésző szerepe van az említett növekedésben. nyilvánvaló viszont egyes, a normálistól eltérő szexuális magatartások szerepe, s látni kell azt is, hogy a betegség terjedésében a különböző neműek szexuális társulásai, a galériák is igen lényeges szerepet játszanak. kedvező körülmény viszont, hogy kitűnően kiépített hálózatunkat a betegségek rohamos csökkenése idején is együtt tartottuk, úgyhogy az orvosi-védőnői gárda ma is rendelkezésre áll a betegségek elleni eredményes küzdelemhez. véleményem szerint azonban rendkívül fontos a lakosság, elsősorban a fiatalok felvilágosítása, felelősségérzetük felkeltése, családban, iskolában, munkahelyen egyaránt.

mik a minisztérium tervei az öregek és a csökkent munkaképességűek helyzetének javítására?

- a szociális segélyek jelenlegi rendszerét nem tartjuk kielégítőnek. - távlatban el kívánjuk érni, hogy a jövedelem és nyugdíj nélküli idős és munkaképtelen emberek segélye nagyjából megfeleljen a létminimumnak. az öregek napközi otthonainak száma jelenleg 240. az ötéves terv végére mintegy százszal, a negyedik ötéves tervben pedig évente hetvennel szeretnénk növelni az otthonok számát. azt is kezdeményeztük, hogy az új lakótelepeken járulékos beruházásként hozzanak létre ilyen intézményeket. a magukra maradt, önmagukról gondoskodni nem tudó öregek helyzetének enyhítésére bevezettük a házi szociális gondozást, egyelőre még csak száz gondozónővel. a továbbiakban évente hetven újabb gondozónőt akarunk munkába állítani. /folyt.köv./

-34-

16.25/szb 4/17⁴⁵
1949. Dm

bb 54. /dr. szabó zoltán... 5. folyt./-szb

a szociális otthonok befogadóképességét a szükséglethez képest gyorsított ütemben kívánjuk növelni, hiszen jelenleg is több mint ötezren várnak elhelyezésre.

- tervezzük nyugdíjas penziók, illetőleg a nyugdíjasok házáinak létesítését is. ezekkel azok életét szeretnénk megkönnyíteni, akik megfelelő jövedelemmel ugyan, de koruk, munkaképtenségük miatt és családi környezet hiányában nem képesek magukról gondoskodni, háztartásukat ellátni. célszerű lenne, ha budapestben minden új lakótelepen, vidéken pedig a nagyobb városokban a lakásalap terhére épülnének a nyugdíjasok házai. ez a lakáshelyzetet is előnyösen befolyásolná, hiszen az elgondolás szerint a nyugdíjasok házáinak lakói főbérleti lakásukat átadnák a tanácsoknak.

- a csökkent munkaképességűekről történő gondoskodásban fontos helyet töltenek be a szociális foglalkoztatók. arra törekszünk, hogy 1975-re lehetőleg minden nagyobb városban működjenek ilyen intézmények.

- az egészségügyi munkában - hangsúlyozta befejezésül dr. szabó zoltán - alapvető feladatunknak tekintjük, hogy intézményeink munkájának szervezettsége és kulturáltsága, bizalmat árasztó légköre az optimális határfok elérését tegye lehetővé, s emellett valóban gazdaságosan használjuk fel a népgazdaság által az egészségügy fejlesztésére és működtetésére rendelkezésre bocsátott anyagi eszközöket. /mti/

--

bb 55. vízminőségvédelmi tanácskozás gyulán

vid-kz/tné szb -cz

1969. március 7.

a mezőgazdaság kemizálása, az ipar gyors fejlődés veszélyezteteti a körösök vízrendszerében a víz tisztaságát - mutatták rá a körösvidéki vízügyi igazgatóság vízvédelmi bizottságának pénteken gyulán megtartott kibővített ülésén. a szennyeződés megakadályozására békéscsabán, gyulán, orosházaán, szarvason, békésen és másutt építenek ki új derítőrendszereket, és szennyvízhálózatot, illetve bővítik a meglévőket a következő években. a már elhatározott beruházások kivitelezése több száz millió forintba kerül. /mti/

--

-35-

16.30/szb 4/17⁴⁵
1949. Dm

bb 45. hatékonyabb baleset-megelőzést! -ülést tartott a fővárosi közúti balesetelhárítási tanács

t hbj/tm bh cz

1969. március 7.

pénteken ülésezett a fővárosi közúti balesetelhárítási tanács, amelyen donkó tiber, a tanács titkára számolt be a baleseti helyzet alakulásáról. felhívta a figyelmet, hogy budapesten is emelkedett a közúti balesetek száma. az ország területén 1968-ban 41.521 közúti baleset fordult elő, ebből 42 százaléka /17.737/ budapesten következett be. a balesetek következtében budapesten 6.384 személy sérült meg. a balesetek zömmel, - 14.779 esetben - a gépjárművezetők hibájából keletkezett, s megállapítható, hogy a közúti forgalomnak ma a legveszélyesebb részvevői a gyalogosok. a biztonság tulnyomórészt a gépjárművezető képességétől függ, s ez egyben meghatározza a tennivalókat is. a közúti balesetek, karambolok okai közt a leggyakoribb, hogy a gépjárművezetők vétének az elsőbbség-adási kötelezettség ellen, sok bajt okoz az is, hogy nem tartják be a követési távolságot, szabálytalanul előznek, viszont -miként erről a statisztika tanuskodik nagyon ritkán adódik baleset műszaki hibából. sok balesetet idéznek elő a gyalogosok is, mert nagyon sok esetben szabálytalanul haladnak át az uttásten, fel- és leugrálják mozgó járművekről. két korosztály viselkedik különösen rosszul a közúton: a 15-25 évesek és a 60 éven felüliek. a jövőben az előrejelések szerint igen erőteljesen növekszik a gépkocsik száma, különösen sok új személyautó, motorkerékpár jelenik meg az utakon, budapest utcáin. a balesetek megelőzéséért folytatott akciók során ezt a körülményt különösen figyelembe kell venni.

a gépjárművezetők kiképzését - állapította meg a fővárosi közúti balesetelhárítási tanács - az eddiginél magasabb színvonalra kell emelni, a hivatásos gépkocsivezetőknél szorgalmazni kell az alap-, közép-, s felsőfokú oktatás lehetőségének megteremtését, szakmai előadásokat kell tartani, s minden egyes balesetet alaposan kell elemezni, levonva abból a konkluziókat. vetélkedőkkel segíthetik elő a vállalatok gépkocsivezetőik önkéntes képzését. szorgalmazza a fővárosi közúti balesetelhárítási tanács, hogy a magyar autóklub szervezze meg a magángépkocsivezetők továbbképzését. ugyancsak magasabb szintre kell emelni a motorosok vezetőkézségét. feltétlenül szükséges, hogy a gyalogosok és a tömegközlekedési járművek utasai is ismerjék a kresz előírásait, mert e nélkül a balesetek megelőzéséért folytatott küzdelem nem lesz elégséges eredményes.

/folyt.köv./

Bmf Dny

- 36 - 16.42/ju

17.15 /ho

bb 45. /hatékonyabb baleset... folyt./

munkahelyeken sor kerül kresz- filmek bemutatására, a dolgozókat tájékoztatják a különböző forgalmi változásokról, figyelmüket felhívják a munkahely megközelítésével kapcsolatos közlekedési problémákra. elsősorban a háziasszonyoknak, a nyugdíjasoknak, a hazafias népfront, a nőtanács, a vöröskereszt és egyéb szervezetek a lakóterületeken tartanak előadásokat a közlekedésről. a jövőben balesetmegelőzési propagandát fejt ki az fkb mindenütt, ahol tömegek fordulnak meg, így például az őszi vásáron, a bvn-n, stb. nagyobb erőfeszítéssel igyekeznek az ifjúság figyelmét felkelteni a közlekedési szabályok betartására. az óvodáskorú gyermekeknek kresz-játékokat ajándékoznak, bábjátékokon mutatják be, mire kell figyelni az utcákon, tovább fejlesztik az általános iskolákban a kresz- oktatást, s ezzel kapcsolatban helyesnek véli a tanács, ha több kerület összefog egy közös, jól felszerelt közlekedési park létesítésére. szorgalmazza azt is, hogy a gimnáziumokban, technikumokban, iparitanuló intézetekben legalább kerületenként egy-egy közlekedési szakcsoportot szervezzenek. ehhez meg szeretné nyerni a kisz budapesti bizottságának támogatását is. a továbbiakban határozatot hozott a tanács, hogy 50.000 példányban kinyomtatott szórólapon felhívással fordul budapest lakosságához a kresz-szabályok fokozottabb betartására, kiállításokon mutatja be a helyes közlekedés szabályait, tovább szervezi a ,,vezess baleset nélkül,, mozgalmat, és májusban közúti kresz-vetélkedőt rendez. jónéhány egyéb propaganda eszközzel kívánja tudatosítani: csak a közlekedési szabályok betartásával lehet csökkenteni a közúti balesetek számát./mti/

--

bb 47. változások a krakkói és zakopáni autóbussz közlekedésben

sz/hbj bh cz

1969. március 7.

a 20- as számú aköv /mávaut/ közli, hogy a lengyelországi pks autóközlekedési vállalat a krakkó-budapesti között közlekedtetett nemzetközi menetrendszerű autóbussz-járatát megszünteti. a budapest-besztercebánya-rózsahégy-zakopane viszonylatu mávaut járatok továbbra is közlekednek. a március 21-22-i két napos és az április 4-7- i négy napos ünnepekkel kapcsolatban azonban a zakopáni járat budapestről nem március 22-én, és április 5-én szombaton, hanem az ünnepek előtt, március 20-án és április 3-án csütörtökön indul./mti/

--

- 37 -

17.05 bh

*17.10 p.p.
1969 Dny*

bb 48. Lezárják a kacsón pongrác uti közut-vasuti átjárót
k hbj szb -cz 1969. március 7.

a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendezése és a fővárosi tanács vb. közmű- és mélyépítési főigazgatósága értesíti a gépjárművezetőket, hogy a xiv. kerület kacsón pongrác ut - máv ceglédi vasutvonal kereszteződésében levő szintbeni közuti átjárót, az épülő hid miatt, március 10-án 10 órától a gépjárművek elől teljesen lezárja.

a közuti átjárót használó gépjárművek ezután a thököly uti aluljárón át érhetik el uticéljukat.

az 1-es jelű autóbusz kacsón pongrác uti végállomása egyelőre változatlan marad. a gyalogosok a máv vasuti vágányok alatt levő aluljárót változatlanul igénybe vehetik. /mti/

bb 49. garázdaságért egy évi, illetve tiz hónapi szabadságvesztés

vid-fm szb ká 1969. március 7.

rozsnyai lászló 25 éves hidasnémeti segédmunkás és tóth lajos 19 éves felsőzsolcai lakos tavaly június 2-án a bükkí csanyik völgyben ittasan belekötött egy szórakozó társaság tagjaiba, akiket később ütlegelni kezdtek. csak a közelben tartózkodó katonák tudták megfékezni őket.

a miskolci járásbíróóság a két büntetett előéletű személyt garázdaságért vonta felelősségre és rozsnyai lászlót egy évi, tóth lajost pedig tiz hónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

17.10 bh

- 38 -

17.15.10
1900-Dny

bb 50. két hónap alatt 94 millió forinttal emelkedett a betét-állomány szabolcsban

vid/fm-ju ká cz 1969. március 7.

két hónap alatt 94 millió forinttal emelkedett a betét-állomány szabolcsban - közölték a megyei tanács végrehajtó bizottságának pénteki ülésén. ezzel együtt a megyében a betét-állomány összeg elérte a 951 millió forintot. az összeg 65 százaléka a mezőgazdasági lakosságtól származik, ami arra utal, hogy a szövetkezetek zárszámadásai járultak hozzá e nagymértékű növekedéshez. /mti/

--

bb 51. jubilál az építők hajdu táncegyüttese

vid/fm-ju ká cz 1969. március 7.

debrecenben másfél évtizede néptáncot kedvelő építő-ipari munkásfiatalokból alakult meg az építők hajdu táncegyüttese. a jubileumot háromnapos rendezvénysorozattal köszönik. ennek megnyitójaként pénteken az együttes zenekara önálló népzenei koncertet adott a debreceni szocialista brigádok tagjainak. /mti/

--

bb 52. elkészült győrött a képcsarnok vállalat bemutató terme

vid/fm-ju ká cz 1969. március 7.

pénteken győrött átadták a képcsarnok vállalat egymillió forintos költséggel épített reprezentatív bemutató termét. a képcsarnok vállalat régi igényt elégített ki győri fiókjának megépítésével. a teremben időszakos kiállításokat bemutatókat rendeznek a mai magyar képző- és iparművészek alkotásaiból. a bemutatók anyaga megvásárolható.

az új győri bemutatóterem ünnepélyes megnyitására március 28-án kerül sor. /mti/

--

17.15/ju

17.15.10
1900-Dny

-39-

bb 53. megkaphatják a második palackot a propán-bután gáz fogyasztói

i tz/gg bh cz

1969. március 7.

a propán-bután gázfogyasztók már-már milliós táborának egyik legáltalánosabb kívánságát sikerült most teljesíteni - közölték az országos kőolaj-és gázipari tröszt gázipari főosztályán. az ipar mindaddig csak annyi gázpalackot tudott gyártani, hogy az újonnan belépő fogyasztók megkaphassák az elsőpalackot, sőt a gyártás korlátozottsága némileg még az új gázigénylők bekapcsolását is gátolta.

most azonban a propán-bután ellátottság térképén fokozatosan eltűnnek a fehér foltok, s ugyanakkor a gyártási kapacitás annyira megnövekedett, hogy akik akarják, a második palackot is megkaphatják.

igy jóval kényelmesebbé válik a csere, mert a második palack birtokában mindenki akkor bonyolíthatja le, amikor számára a legkedvezőbb, és ha csak meg nem feledkezik róla, legfeljebb annyi időre kell megszakitania a fogyasztást, amíg az egyik palackról átkapcsol a másikra.

a második palack iránti igényeket a területileg illetékes gázszolgáltató vállalatnál, kirendeltségnél, vagy cseretelepen lehet bejelenteni. /mti/

bb 56. teljesen gépesített frontfejtés edelőnyben - tonnánként harminc forinttal csökken az önköltség

vid-kz/tné bh cz

1969. március 7.

a borsodi szénbányák edelőnyei üzemében pénteken megkezdtek az üzemszerű termelést a bánya első teljesen gépesített frontfejtésén. az előzetes számítások szerint a gépesítéssel kétszeresére növekszik az előrehaladási sebesség. azoknál a mindössze egy méter vastag széntelepeknél, ahol a bányászok eddig csak térdenállva tudtak dolgozni, a teljesítmény növekedés eredményeként tonnánként mintegy 30 forinttal csökken a termelés önköltsége. az edelőnyei bányából kitermelt szén fűtőértéke 3200 kcalória, ezt azonban mosással 3600 kcalóriásra javítják. a mosás költsége tonnánként alig négy forint, az értékesítésnél elérhető többlet viszont megközelíti a tonnánkénti 50 forintot. /mti/

--

17.18 bh

- 40 -

17²⁵ 120
1902 Dm

bb 57. miskolc és szerencs között: próbauton az északi hadjárat híres páncélvonata

vid/fm-ju cz

1969. március 7.

pénteken reggel 9 óra 10 perckor a miskolci tiszai pályaudvarról kigördült első útjára az 1919-es északi hadjárat páncélvonatának hű mása. a híres 12-es számú páncélszerelvényt a honvédelmi, a közlekedés- és postaügyi minisztérium, valamint a hadtörténeti múzeum segítségével - a kisz központi bizottságának kezdeményezésére - a borsod megyei üzemek dolgozói társadami összefogással készítették el. a nem mindennapi munkát több mint husz gyár és vállalat - így a máv járműjavító, a diósgyőri gépgyár, a lenin kohászati művek, a tiszai vegyikombinát, a keletbükki állami erdőgazdaság, az ózdi kohászati üzemek és a borsodnádasdi lemezgyár fiatal és idősebb dolgozói 161 nap alatt végezték el. az ágyukocsiból, a 376-os számú mozdonyból és öt páncélozott vagonból álló szerelvény géppuskaállításait, löszer- és gránáttartóit a miskolci 3-as számú aköv, valamint a mezőkövesdi és a szendrői gépjavitó állomások dolgozói szerelték.

a vörösre festett páncélvonatot műszaki próbautjára elkísérték tervezői és a szerelést irányító műszaki szakemberek, hogy az esetleges hiányosságokat az átadásig kijavíthassák. a híres szerelvény két páncélozott kocijában kiállításra rendeztek be, amely a magyar tanácsköztársaság dicső harcait és a korszerű haditechnika legújabb vívmányait mutatja be.

a 12-es számú páncélvonat - kovári jános őrnagy parancsnoksága alatt - mint mozgó kiállítás két évig járja az ország városait és falvait - majd borsodba visszatérve mind vanat-múzeum működik tovább. a páncélvonatnak első próbautján, miskolc és szerencs között igen sok nézője volt. /mti/

--

e
bb 58. egymillió forint támogatás szabolcsban az óvodai hálózat fejlesztésének meggyorsítására

vid/fm-ju cz

1969. március 7.

az óvodai ellátás helyzetéről, problémáiról tárgyalat pénteki ülésén a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága. szabolcs 233 községéből 148-ban működik óvoda 11 ezer hellyel. csupán 1953-tól 110 óvoda épült a megyében. ennek ellenére az óvodáskorúaknak csak 31 százalékát helyezhetik el az intézményekben. különösen nagy a zsúfoltság nyíregyházán, ahol az ellátottság ugyan a megyei átlag felett van: - 41 százalék - a kihasználtság 130 százalékos.

/folyt. köv./

- 41 -

17.28 bh

17²⁵ 120
1902 Dm

bb 58. / egymillió forintos... 1. folyt./-ju

a megye ilyenirányu gondjai csak fokozódnak a jövőben, mert a gyermekgondozási segélyt majdnem 3.500-an veszik igénybe, s az anyák újbóli munkába állítása csak úgy lehetséges, ha gyermekeiket óvodában helyezhetik el. nem kielégítő a személyi feltételek sem. jelenleg 35 óvónő hiányzik, s a munkában lévőknek 10 százaléka képesítés nélküli.

a fokozódó igények mind sürgetőbbé teszik az óvodai hálózat fejlesztésének meggyorsítását. ennek egyik feltétele a társadalmi összefogás, szükséges, hogy a gazdaságilag erős üzemek, vállalatok, szövetkezetek is részt vállaljanak az óvodai problémák megoldásából. a végrehajtó bizottság ezt azzal is elő kívánja segíteni, hogy a fejlesztésben, a közös fenntartású óvodák szervezésében és a tartalmi munkában legjobb eredményt elérő három járásnak egymillió forint támogatást juttat. a végrehajtó bizottság kéréssel fordul a művelődésügyi minisztériumhoz, vizsgálja meg az óvónőképzés lehetőségét - esetleg a nyíregyházi tanítóképző intézetben kihelyezett osztály szervezésével. /mti/

bb 60. fiatal népművelők tanácskozása egerben

vid/fm-ju cz

1969. március 7.

érdekes tanácskozást tartottak pénteken egerben, a megyei művelődési házban. heves megye fiatal népművelői közös fórumon beszéltek meg egzisztenciális és munkaproblémáikat a megye művelődésügyi vezetőivel. a tanácskzason résztvett orosz lászó, a kisz központi bizottságának kulturális osztályvezetője, valamint a népművelési intézet több vezető képviselője. elsősorban arról folytattak eszmecserét, hogyan hódít teret a népművelés a falvakban, milyen körülmények között kezdik meg munkájukat azok a fiatal értelmiségiek, akik a népművelést választották hivatásul. többen szóvá tették, hogy a népművelési szakemberek munkája egy-egy területen még korántsem körvonalazott, ezért sokszor a helyi vezetőkől sem kapnak kellő támogatást. munkájuk gyakran elapozódik és nem elég hatékony. ugyanakkor hangsúlyozták, hogy a falvakban mind nagyobb igény jelentkezik az iránt, hogy a népművelést hozzáértő, jól képzett és hivatásukat szerető szakemberek irányítsák. /mti/

17.32/ju

17³⁸ po
19.00 Dwi

-42-

bb 59. még nem értük el a kívánatos szintet - a következő 10 évben háromszorosára célszerű növelni a műtrágya-gyártást és felhasználást

vid-kz/tné szb ká

1969. március 7.

az elmúlt napokban közlemény látott napvilágot arról, hogy egyes helyeken a szakszerűtlen - tulajdonképpen - műtrágyázás zavarokat okozott a mezőgazdasági termelésben. ez helytelen értelmezésre adott okot, nevezetesen arra, hogy Magyarországon általában túlzott mértékű a műtrágya-felhasználás. az mti munkatársa dr. láng gézától, a magyar tudományos akadémia levelező tagjától, az akadémia agrártudományi osztálya titkárától kért a probléma kapcsán tájékoztatást a műtrágya-felhasználás hazai helyzetéről, jövőjéről, továbbá arról, hogy a tudományos kutatók, valamint a mezőgazdasági szakoktatási intézmények mit tesznek azért, hogy a műtrágya-felhasználás gazdaságos és szakszerű legyen.

- a felszabadulás előtt - hangoztatta dr. láng géza - egész Európában Magyarországon használták a legkevesebb műtrágyát. ennek megfelelően termésátlagunk is a legkisebbek voltak. az intenzív műtrágya felhasználás az 1950-es években, a szocialista nagyüzemek létrejötte után kezdődött meg hazánkban. mezőgazdaságunk általános agrotechnikai színvonala ekkor már lehetővé tette a korábbinál lényegesen nagyobb műtrágya-adagok gazdaságos hasznosítását is. másrésztől földjeink tápanyaghiánya miatt ez volt az egyetlen lehetőség a szőlő, a gyümölcs, a zöldség és a szántóföldi növénytermelés hozamainak növelésére.

- mint közismert, a műtrágya-felhasználás terén nagyarányú a fejlődés, de még mindig nem értük el a kívánatos szintet. a hazai felmérések és a külföldi tapasztalatok alapján végzett megbízható számítások szerint műtrágya-felhasználásunkat s ezzel összefüggésben természetesen műtrágya-gyártásunkat is célszerű volna a jelenleginek háromszorosára növelni.

napjainkban az üzemek színvonalától függően a felhasználás rendkívül differenciált. a területegységre jutó műtrágya-adag egyes helyeken - például az állami gazdaságokban - felülmúlja az országos átlagot, s ez megfelelő módon érezteti is a hatását a terméshozamok alakulásában. más üzemek lényegesen kevesebbet használnak fel, de még ezt a keveset is szakszerűtlenül. a műtrágya-adagok mennyiségi növelésével egyidejűleg éppen ezért gondoskodni kell a szakszerű felhasználásról is.

/folyt.köv./

17.40 bh *17.40*

- 43 -

bb 59. /még nem... 1. folyt./-szb

bővíteni kell a nagyadagu műtrágyázással kapcsolatos ismereteket. ezért döntött úgy a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium, hogy a talajtermelékenység növelésével kapcsolatos kutatást kiemelt feladatnak kell tekinteni. ugyanezt a célt szolgálja a három évvel ezelőtti megszervezett egységes, országos műtrágyázási kísérleti hálózat is. az agrármérnökképzés fejlesztése során - az oktatási idő öt évre való emelésével egyidőben - nagyobb súlyt kap általában a kemizálás és ezen belül a műtrágyázás probléma-köre. a speciális kemizálási szakmérnökök képzésére kiválasztott keszthelyi agrártudományi főiskolán már szervezik az új agrokémikus szakot. a specialisták képzését a főiskola a veszprémi vegyipari egyetemmel közösen akarja megvalósítani. fontos szerep vár e tekintetben a mérnök-továbbképzésre is. a felsőfoku technikumok és a szakmunkásképző tanfolyamok tananyagában ugyancsak növekszik a kemizálással kapcsolatos ismeretek mennyisége.

- véleményem szerint - mondotta befejezésül dr. láng géza - a tömegpropaganda eszközeit is fel kell használni arra, hogy a mezőgazdasági dolgozók széles körével megismertessük a műtrágyázás módszereit és a műtrágya hatékonyság növelésének feltételeit. így elkerülhetők a még előforduló szakszerűtlen adagolások következményei. /mti/

--

bb 65. szakszervezeti nőaktivisták kitüntetése

t fe/j szb zs

1969. március 7.

a nemzetközi nőnap alkalmából pénteken bensőséges ünnepséget rendeztek a szot székházában. kiss károlynak, a szot alelnökének megnyitó szavai után gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára méltatta a nemzetközi nőnap jelentőségét, majd kitüntetésekkel adta át a nőaktivistáknak a szakszervezeti mozgalomban kifejtett többéves eredményes munkájért. a „szakszervezeti munkáért”, kitüntető jelvény arany fokozatát tizenöt, az ezüst fokozatot harminchatan kapták. /mti/

--

17.47 bh ke 17¹⁰

1915 Du

- 45 -

bb 62. bőséges nemzetközi könyvtermés, gazdag ünnepségsorozat a lenin-évfordulóra - befejeződött az írószövetségi vezetők munkaertekezlete - közlemény a tanácskozásról

t tf/gk bh zs cz

1969. március 7.

1970-ben ünneplik meg világszerte az emberiség nagy tanítója, lenin születésének 100. évfordulóját, amelynek eseményeit a szocialista országokban különösen nagy gonddal készítik elő az irodalom munkásai. egyebek közt erről volt szó az európai szocialista országok írószövetségi vezetőinek pénteki tanácskozásán, amellyel zárulésához érkezett a háromnapos budapesti munkaertekezlet.

g.markov, a szovjet írók szövetségének titkára tájékoztatta az ülés résztvevőit arról, miképpen történik a szovjetunióban - a társadalom minden rétegére kiterjedően - a készülődés a jeles évfordulóra, hogyan tisztelnek majd a szovjet emberek lenin életműve előtt. elmondta, hogy diszkiadásban ismét megjelentetik azt a leninről és közvetlen munkatársairól szóló ötkötetes tanulmánygyűjteményt, amely száznegyven író esszéit tartalmazza. a néhány évvel ezelőtti első kiadás rövid idő alatt elfogyott, s most az ünnepi alkalomra magas példányszámban juttatják el az olvasókhöz az értékes gyűjteményt.

a szovjetunió politikai kiadója „lángoló forradalmárok”, címmel új könyvsorozatot indít a lenin vezette forradalom nagy eseményeit megörökítő regényekből, elbeszélésekből. megemlítette g.markov, hogy az írószövetség lehetőséget biztosít a szovjet irodalom munkásainak és valamennyi művészeti ág képviselőinek arra, hogy szervezett formában tájékozódhassanak a leninre vonatkozó hatalmas mennyiségű dokumentációs anyagban: levéltárakkal, múzeumokkal, könyvtárakkal, tudományos intézményekkel veszik fel a kapcsolatot. a közelgő évben jött össze a szovjetunió valamennyi köztársaságából a drámaírók, akik közül negyvenen dolgoznak most olyan művön, amely a lenin-évfordulóhoz kapcsolódó témákkal foglalkozik. egyeztettek munkatervüket, s véleményt cseréltek a készülő vagy már kész alkotásokról. kikérték a körükben megjelent párttörténészek, kritikusok és színházi szakemberek véleményét. rövidesen a prózaírók hasonló tanácskozására kerül sor moszkvában.

szót kért és kapott az ülésen a megfigyelőként jelenlevő mongol delegációból c.udval, a mongol írószövetség elnöke, majd a résztvevők közül a bolgár e. karanfilov, a romániai z. stancu - az ottani írószövetség elnöke - és g.tomozei, a lengyel l.lewin, az ndk-beli m.w.schultz mondta el, hogyan vesznek részt a nemzetközi írószövetségek az évforduló előkészítésében. többek között arról adtak számot, hogy kulturális események, politikai rendezvények, tudományos tanácskozások kapnak helyet a programban. bőséges könyvtermés várható a kiadóktól, leninről szóló rádió- és televízióműsorokat állítanak össze, filmeket készítenek.

a munkaertekezlet darvas józsef elnöki zárszavával ért véget.

/folyt.köv./

- 45 -

17.50 bh ke 18¹⁰

1920 Du

bb 62. /bőségés nemzetközi... folyt/

a tanácskozásról a magyar írók szövetségének tikársága közleményt adott ki. a közlemény rámutat:

- az európai szocialista országok írószövetségi vezetőinek budapesti konferenciáján részt vevő bolgár, lengyel, ndk-beli, román, szovjet és magyar küldöttségek március 5-7 között tanácskozásokat folytattak. megállapították, hogy az ilyen, évenként ismétlődő találkozók - amelyeknek célja egyrészt az, hogy a küldöttségek elemző tájékoztatást adjanak hazájuk irodalmi életéről, írószövetségük tevékenységéről, másrészt, hogy információt és véleményt cseréljenek nemzetközi tevékenységükről, a nemzetközi írószervezetekben végzett munkájukról - feltétlenül szükségesek és hasznosak. a küldöttségek kifejezték reményüket, hogy a legközelebbi találkozón, a cseh, a szlovák és a jugoszláv írószövetségek képviselői is megjelennek.

- a tanácskozáson általános igényként jelentkezett, hogy a szövetségek korszerűbbé, tartalmasabbá kívánják tenni mind a saját, mind közös tevékenységüket. a küldöttségek ezért élénk érdeklődést tanúsítottak minden olyan új, a gyakorlatban bevált érintkezési és munkaforma iránt, amely mentes a formalitásoktól, jellemzője a célszerűség és a hatékonyság. helyesléssel fogadják például azt a gondolatot, hogy a magyar-szovjet viszonylatban jól bevált vegyes bizottságot - amely a teljességre törekedve foglalkozik a fordítás, a könyvkiadás kérdéseivel, - más viszonylatokban is megalakítsák. általában egyetértettek egy olyan tájékoztató jellegű közös folyóirat indításával is, amely a fontos új művek megjelenéséről és hazai fogadtatásáról informálja a szövetségeket, a kiadókat, és megfelelő színvonalon foglalkozik a fordítás műhelygondjaival.

- a konferencián eredményes eszmecsere folyt arról is, hogy a szocialista országok írószövetségei minden lehetséges nemzetközi irodalmi fórumon fontosnak tartják az érvelő, tevételes jelenlétet, és törekednek a nem szocialista országok írószervezeteivel, íróival való kapcsolatok kiépítésére, a nemzeti irodalmak mélyreható megismerése és a humánus szolgálata jegyében. végül a küldöttek egyetértettek abban, hogy lenin születésének 100. évfordulójára az írószövetségek és tagjaik számára nemcsak ünnepi megemlékezést, hanem méltó alkotói feladatokat is jelent. /mti/

18.04 bh Kc 1820

1950-Dm

- 46 -

bb 63. fontos kísérletek az oktatás - nevelés módszereinek fejlesztésére - sajtótájékoztató az országos pedagógiai intézetben

t vt/tm/-s zs

1969. március 7.

az országos pedagógiai intézetben pénteken tartott sajtótájékoztatón dr. szarka józsef főigazgató beszámolt arról, hogy az intézetben 17 tanszék működik, mintegy 70 tudományos munkatárssal. tevékenységük elsődleges célja, hogy segítsék az oktatásügy jelenlegi feladatainak megoldását, az iskolareform végrehajtását. megemlítette, hogy kísérleteket folytatnak a matematika- oktatás fokozatos reformjának előkészítésére. a programozott oktatással kapcsolatos kísérletek azt bizonyítják, hogy az esetek többségében az eredmény lényegesen meghaladja a hagyományos tanítási módszerrel elért teljesítményt. az első kísérleti programozott tankönyvek ez év szeptemberére készülnek el. megemlítette dr. szarka józsef azt is, hogy a világnézetünk alapjai című tantárgyat - amelyet kísérleti tankönyvből mintegy 240 osztály tanul a gimnáziumokban - az érdekeltek nagy többsége hasznosnak ítéli. a jó tapasztalatok alapján a tárgy általános bevezetésére előreláthatólag az 1972-73-as tanévben sor kerül.

a filmesztétikát a középiskolákban ma már 70.000 fiatal tanulja, s az idén érettségiznek először azok, akik négy éven át ismerkedtek ezzel a témával. az élő nyelvek tanítása terén mindinkább előtérbe kerül az igény az idegen nyelvet a diákok ugy sajtátsák el, hogy azt a gyakorlati életben is használhassák. a most feldolgozás alatt álló iskolai tankönyvekben ezt a modern koncepciót igyekeznek érvényesíteni. /mti/

bb 64. tehetségkutató fotópályázat díjnyerteseinek kiállítása

tf/gg/-s zs cz

1969. március 7.

nyílt meg péntek délután az mti tanács körüti vadas ernő termében. országos pályázatot írt ki a magyar távirati iroda fotószervezettségére amatőrök részére riport-fotó műfajban, s a 164 pályázótól beküldött 1100 felvétel közül a legjobb képek szerepelnek a tárlaton. harminc fotóamatőr 70 felvétele sorakozik a gyűjteményben. öt díjat ítéltek oda a legjobb fotókért, s a nem kis számban feltűnt tehetséges fiatal fotósok közül néhánynak lehetőséget biztosítanak, hogy fotoriporterré kepezhessék magukat.

a kiállítást április 19-ig tartják nyitva, naponta - hétfő kivételével 12 és 19 óra között, vasárnap 10-től 14 óráig. /mti/

18.10/ju Kc 1820

1950-Dm

- 47 -

bb 61. szilágyi ilona egykori emigráns festőművész kiállításának békéscsabán

vid-fm szb -cz

1969. március 7.

pénteken békéscsabán, a képcsarnok vállalat bemutató termében megnyílt szilágyi ilona fővárosi festőművész kiállításának. a tárlaton negyven akvarell, illetve gouache látható. a magyar tanácsköztársaság bukása után emigrációba kényszerült festőművész kiállításának megnyitóján a következőket mondotta az mti munkatársának:

- örülök, hogy a nemzetközi nőnap előestéjén, a magyar tanácsköztársaság közelgő jubileuma előtt éppen a viharokba látogathattam. a vidéki városok között békéscsaba az első, ahol kiállítást rendeztek műveimből. szeretnék még sokat festeni idehaza és külföldön. a legfőbb célkitűzésem: magyarországon minden szépségét felkutatni, a legszebb tájakat megörökíteni. eljövök hamarosan a körösök völgyébe és néhány festményt készítek e számomra eddig ismeretlen tájról is. /mti/

..-

bb 66. anket a gyermekkori daganatos betegségekről

t ms/tr szb zs

1969. március 7.

pénteken a semmelweis teremben megkezdődött a magyar gyermekorvosok társasága és a magyar onkológusok társasága kétnapos anketja a gyermekkori daganatos betegségekről. az anketon előadások hangzottak el egyebek között a gyermekkori daganatok hazai előfordulásáról, a nemzetközi gyógyításban szerzett tapasztalatokról, és a betegségek felismerését szolgáló módszerekről. az előadók rámutattak arra is, hogy a gyermekkori daganatos betegségek kezelésének kilátásai a korábbi időkhez képest lényegesen javultak, többek között nagyon jó eredményeket értek el egyes hazai gyártmányú daganat-ellenes szerekkel is. a tanácskozást szombaton folytatják. /mti/

..-

18.15/szb 42 1969

1969. március 7.

-48-

bb 68. gyulékony higitóval élesztette a tüzet - öten égési sérülést szenvedtek

tm-ju zs la

1969. március 7.

az északdunántúli áramszolgáltató vállalat lovasberényi raktárában kovács józsef segéd munkás durol higitóval akarta a tüzet élesztetni. közben a folyadék gáza belobbant, az anyag szétfröccsent és meggyulladt. kovács józsef és a közelben tartzkodó varjas andrás és farkas lászló segéd munkások, valamint kiss károly villanyszerelő és tomán istván technikus első illetve másodfoku égési sérüléseket szenvedtek. a sérülteket a mentők a székesfehérvári megyei kórházba szállították. a felelősség megállapítására a vizsgálat megindult. /mti/

..-

bb 70. súlyos balesetet okozott az ittas vezetés

gg-ju zs la

1969. március 7.

pénteken a hajnali órákban a zamárdi magyar tenger tsz tehergépkocsija, amelyet fekete istván 35 éves gépkocsivezető, zamárdi lakos vezetett, a szántódi rév bejáratánál négy utasával a balatonba zuhant. a gépkocsin utazók közül rózsza jános 25 éves tsz tag, gyerva gyula 48 éves tsz tag és félix istván 51 éves erdészeti vadőr, zamárdi lakosok a vízbe fulladtak. parragi jános 29 éves tsz tag fekete istván gépkocsivezetővel együtt még a gépkocsi vízbeborulása előtt a járműből kiugrott.

a rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy fekete istván a gépkocsi négy utasával együtt csütörtök este a körshegyi tsz borozójában szórakozott, és valamennyien ittasak voltak. a gépkocsivezető ennek ellenére a hajnali órákban utnak indult. a rendőrség fekete istván gépkocsivezetőt ittas vezetés, halált okozó gondatlan veszélyeztetést büntette miatt előzetes letartóztatásba helyezte és a baleset ügyében folytatja a vizsgálatot. /mti/

..-

18.16/-s 42 1969

- 49 -

bb 69. enyhült az ár- és belvizveszély

i sb/j-ju ie

1969. március 7.

ujabb kedvező hírt jelentettek a vízügyi igazgatóságok: levonult az árhullám a sebes-kőrösről, a berettyóról, a zagyváról az ipolyról és a tiszta csongrád és szeged közötti szakaszáról. ezért pénteken mind az öt folyónál megszüntették az árvizvédelmi készültséget. most már csak két helyen, a hortobágy-berettyónál és a hármas-körös torkolati szakaszánál őrködnek a gátakon az elsőfoku árvizvédelmi készültség erői. a vízügyi igazgatóságok szivattyúi nagy erővel dolgoznak a belvizzel borított területek csatornáinál. a szivattyúkkal másodpercenként mintegy 360 köbméter vizet emelnek át a csatornákból a folyókba. egy nap alatt 15 000 holdról vezették le a vizet, de meg mintegy 165 000 holdat - elsősorban rétet és legelőt - borít belvív. /mti/

--

bb 71. aláírták a dózsa film koprodukciós szerződését

k vt/mné-ju zs la

1969. március 7.

a művelődésügyi minisztérium filmfőosztályán pénteken aláírták az itélet című, dózsa györgyről szóló magyar-szlovák-román koprodukciós játékfilm szerződését. a magyar fél képviselőjében révész miklós, a mafilm igazgatója, szlovák részről ctibor stitniczky filmfőigazgató, román részről pedig d. ferfoaga, a román játékfilm stúdió gazdasági igazgatója parafálta a szerződést. /mti/

--

bb 72. elhunyt simon mihály, a munkásmozgalom régi harcosa

vid/fm-ju gk ká la

1969. március 7.

karancsalján, 71 éves korában, hosszas betegség után elhunyt simon mihály, a nógrádi munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. temetése márcisu 9-én, vasárnap délután 2 órakor lesz a karancsaljai temetőben.

/mti/

mszmp nógrád megyei bizottsága.

--

18.25/szb k 18⁰⁰

-50-

1969. Dm

bb 67. 14 évre ítelték a gyilkos matrózt

t bc/j-ju zs la

1969. március 7.

a fővárosi bíróság pénteken hirdetett ítéletet kiss bálint 23 éves matróz emberölési bűnygyében. kiss tavaly augusztusban megismerkedett sebestyén andrás uszálykormányos 16 éves lányával, aki apjánál az uszályon nyaralt. később többször írt a leánynak, amit az apa ellenzett. kiss október 13-án, közelgő névnapja alkalmából köszönteni akarta a lányt, s ehhez az apa hozzájárulását kérte. sebestyén ingerülten elutasította a kérést és sértő kijelentéseket is tett. a nézeteltérés után nem sokkal kiss újra felkereste kabinjában a kormányost aki időközben elaludt. az alvó férfit baltával kétszer fejbe sújtotta. a szerencsétlen férfi nyomban meghalt.

a bíróság kiss bálintot 14 évi szabadságvesztésre ítélte. az ügyész tudomásul vette a bíróság döntését. az elítélt és védője fellebbezett. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju

1969. március 7.

a mai bb 40. sz. hírünk / közlemény... / a 4. folytatás 2. bekezdés utolsó sorára kiadott javítást tekintsék tárgytalannak és helyettes az alábbi szöveget közöljék:

... különféle formában együttműködhessenek a kgst-vel...

/mti/

--

18.30/szb k 17⁰⁰

-51-

1969. Dm

bb 73. mazaroff miklós festőművész kiállítása miskolcon

vid-fm szb la

1969. március 7.

a képcsarnok vállalat miskolci „szőnyi istván,, termében pénteken megnyílt mazaroff miklós, miskolcon élő festőművész kiállítása. a tárlatot dr. fekete lászló, miskolc megyei jogú város tanácsának vb. elnöke nyitotta meg. /mti/

--

bb 74. magyar-osztrák vegyes bizottsági tárgyalás

i tf/gk szb zs

1968. március 7.

budapestten tartotta - március 6-án és 7-én - második ülését a magyar-osztrák általános vegyes bizottság. a magyar delegációt kurtán sándor nagykövet, a külügyminisztérium csoportfőnöke, az osztrák küldöttséget dr. arno haluska nagykövet, az osztrák külügyminisztérium politikai osztályfőnöke vezette. a baráti légkörű tanácskozáson a felek a két országot érintő kérdésekkel foglalkoztak. /mti/

--

bb 75. kollektív szerzői est

i tf/gk szb zs

1969. március 7.

lesz hétfőn 20 órai kezdettel a tit kossuth-klubjában. horgas béla költő mond bevezetőt a műsorhoz, amelynek keretében ág istván, csóri sándor, eörsi istván, gyurkó lászló és mészöly miklós olvas fel műveiből. versek, prózarészletek tolmácsolásával közreműködik bálint andrás, berek katalin, harsányi gabor, jobba gabriella és ronyecz mária. /mti/

--

18. 32 bh *4. 18⁰⁰*

19⁰⁰ Dny

- 52 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

la/gg-ju la

1969. március 7.

a mai bb 54. számú hír / dr. szabó zoltán... 5. folytatás első bekezdésének második sorától a szöveg helyesen:

... ezekkel azok életét szeretnénk megkönnyíteni, akiknek van ugyan megfelelő jövedelmük, de koruk, munkaképtelenségük miatt.../ mti/

--

bb 77. egészségügyi küldöttség utazott kubába

i ms/gg-ju zs la

1969. március 7.

a kubai egészségügyi miniszter meghívására pénteken dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter vezetésével magyar egészségügyi küldöttség utazott kubába. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. farádi lászló, az egészségügyi miniszter első helyettese és dr. tóth béla egészségügyi miniszterhelyettes, dr. házi vencel külügyminiszterhelyettes, valamint az egészségügyi minisztérium és a külügyminisztérium több vezető munkatársa bucsuztatta. ott volt floreal chomon mediavilla kubai nagykövet is. /mti/

--

bb 78. budapestre érkezett

i tf/gk-ju zs la

1969. március 7.

ronald singleton, a glasgow-i cosmo filmszínház igazgatója, hogy a legújabb magyar filmek megtekintése után a kulturális kapcsolatok intézetében megtárgyalja a filmprogramját annak a magyar kulturális seregszemlének, amelyet április végén rendeznek skóciában. /mti/

--

- 53 -

18.42 bh *4. 18⁰⁰*

20⁰⁰ Dny

bb 73. mazaroff miklós festőművész kiállítása miskolcon

vid-fm szb la 1969. március 7.

a képcsarnok vállalat miskolci „szőnyi istván”, termében pénteken megnyílt mazaroff miklós, miskolcon élő festőművész kiállítása. a tárlatot dr. fekete lászló, miskolc megyei jogú város tanácsának vb. elnöke nyitotta meg. /mti/

--

bb 74. magyar-osztrák vegyes bizottsági tárgyalás

i tf/gk szb zs 1968. március 7.

budapesten tartotta - március 6-án és 7-én - második ülését a magyar-osztrák általános vegyes bizottság. a magyar delegációt kurtán sándor nagykövet, a külügyminisztérium csoportfőnöke, az osztrák küldöttséget dr. arnó haluska nagykövet, az osztrák külügyminisztérium politikai osztályfőnöke vezette. a baráti légkörű tanácskozáson a felek a két országot érintő kérdésekkel foglalkoztak. /mti/

--

bb 75. kollektív szerzői est

i tf/gk szb zs 1969. március 7.

lesz hétfőn 20 órai kezdettel a tit kossuth-klubjában. horgas béla költő mond bevezetőt a műsorhoz, amelynek keretében ág istván, csóri sándor, eörsi istván, gyurkó lászló és mészöly miklós olvas fel műveiből. versek, prózarészletek tolmácsolásával közreműködik bálint andrás, berek katalin, harsányi gábor, jobba gabriella és ronyecz mária. /mti/

--

18. 32 bh 4 1870

1962 Dny

- 52 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

la/gg-ju la 1969. március 7.

a mai bb 54. számú hír / dr. szabó zoltán... 5. folytatás első bekezdésének második sorától a szöveg helyesen:

... ezekkel azok életét szeretnénk megkönnyíteni, akiknek van ugyan megfelelő jövedelmük, de koruk, munkaképtelenségük miatt.../ mti/

--

bb 77. egészségügyi küldöttség utazott kubába

i ms/gg-ju zs la 1969. március 7.

a kubai egészségügyi miniszter meghívására pénteken dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter vezetésével magyar egészségügyi küldöttség utazott kubába. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. farádi lászló, az egészségügyi miniszter első helyettese és dr. fóth béla egészségügyi miniszterhelyettes, dr. házi vencel külügyminiszterhelyettes, valamint az egészségügyi minisztérium és a külügyminisztérium több vezető munkatársa bucsúztatta. ott volt floreal chomon mediavilla kubai nagykövet is. /mti/

--

bb 78. budapestre érkezett

i tf/gk-ju zs la 1969. március 7.

ronald singleton, a glasgow-i cosmo filmszínház igazgatója, hogy a legújabb magyar filmek megtekintése után a kulturális kapcsolatok intézetében megtárgyalja a filmprogramját annak a magyar kulturális seregszemlének, amelyet április végén rendeznek skóciában. /mti/

--
- 53 -

18.42 bh 4 1870

1962 Dny

bb 79. a nőtanács foadást adott a nemzetközi nőnap alkalmából
t fe/gk bh zs la 1969. március 7.

a magyar nők országos tanácsa a nemzetközi nőnap alkalmából pénteken fogadást adott a diplomata-feleségek tiszteletére a nőtanács székházában. a fogadáson megjelent a magyar női társadalom számos ismeret képviselője, az mnot végrehajtó bizottságának több tagja. jelen voltak a nemzetközi nőnap alkalmából hazánkban tartózkodó külföldi nőszervezetek küldöttei. az összejövetelel műsort adott a magyar rádió és televízió gyermek-kórusa, botka valéria vezényletével./mti.

..-

bb 80. nehru-aranyérmét nyert egy kecei kislány
i tf/gk bh zs la 1969. március 7.

értékes küldeményt hozott a posta indiából budapestre, a kulturális kapcsolatok intézetébe: megküldték azokat a díjakat, amelyeket a nemzetközi gyermekrajz-kiállításon legutóbb nyertek a magyar gyerekek. ötvenkilenc országból való kiváló művészi adottságú gyerekek pályamunkáit értékelte ezuttal a zsüri a rangos nemzetközi vetélkedőn, amelyet - mint ismeretes - minden évben kiírnak. tizenhat díjjal jutalmazták a magyar gyerekeket, akik közül a pályázat legmagasabb kitüntetéséért nehru-aranyérmét kapott szakács klára, a kecei általános iskola tanulója. batikoló szakkör működik ebben a tanintézetben, eredményesen - hiszen korábbi pályázaton is nyert mér nehru-díjat egy másik kecei kislány.

a közeli jövőben adják át a kki--ban a díjakat, kitüntetések, tárgyjutalmakat a munkájukkal új-delhiben nagy sikerrel szerepelt magyar gyermek-művészeknek./mti/

..-

bb 81. argentin zeneszerző debrecenben
vid/fm bh la 1969. március 7..

pénteken debrecenbe látogatott a hazánkban tartózkodó ivan rené cosentino argentin zeneszerző, és - a liszt ferenc zeneművészeti főiskola debreceni tagozatának rendezésében - előadást tartott. /mti/

..-

18.43 bh ke 196
2002 Di

- 54 -

bb 82. több mint hatezer látogató a magyar-bolgár barátsági hét rendezvényein baranyában

vid/fm bh la 1969. március 7.

az erzsébettelepi művelődési házban pécssett, pénteken sinnepi esttel zárult a drávamenti csata emlékére baranyában rendezett magyar-bolgár barátsági hét. az eseményen részt vett szimeon hanamov tábornok, aki a megye felszabadításában résztvevő bolgár hadsereg egyik vezetője volt. megjelentek a bolgár kulturális iroda, a hazafias népfront megyei és városi bizottságának képviselői, a pécsi bolgár kolónia küldöttei. a barátsági hét nagy érdeklődés közepette zajlott le. a rendezvényeken - találkozókon, élménybeszámolókon, gyűléseken, kiállításokon - több mint hatezren vettek részt. ezeken kívül a filmszínházakban mintegy tizenötezer néző előtt vetítettek bolgár kisfilmeket a baráti nép életéről, szociálista építőmunkájáról, eredményeiről. sikere volt pécssett a népművészeti boltban megrendezett kiállításnak és vásárnak is, ahol több mint 50.000 forint értékű bolgár népművészeti tárgy kelt el a hét folyamán, /mti/

..-

70. színházi premier és karikatúra-kiállítás szolnokon
vid/fm ká bh la 1969. március 7.

a szolnoki szigligeti színházban pénteken mutatták be fehér klára ,, csak egy telefon! ,, című háromfelvonásos vígjátékát - berényi gábor rendezésében. a főszerepeket andaházy margit, huszár lászló, sebestyén éva, hegedüs ágnes, káldy nóra és hollósi frigyas alakították.

a premier előtt a színház előcsarnokában megnyitották a ,, ludas matyi ,, karikatúra-művészeinek rajzaiból rendezett kiállítást./mti/

..-

18.48 bh ke 196
2002 Di

- 55 -

bb 83. baráti beszélgetés a német demokratikus köztársaság íróival

t fe/j-ju la

1969. március 7.

az európai szocialista országok írószövetségei vezetőinek budapesti tanácskozásán részvevő ndk iróküldöttség tagjai - max walter schulz, a lipcsei j.r. becher irodalomtudományi intézet vezetője, werner neubert, a neue deutsche literatur főszerkesztője és gerhard henninger, az ndk írószövetségének titkára - pénteken délután az ndk budapesti kulturális központjában baráti eszmecsereét folytattak magyar írókkal, műfordítókkal. /mti/

--

bb 84. időjárásjelentés

gg-ju la

1969. március 7.

a meteorológiai intézet jelenti március 7-én, pénteken este 19 órakor:

időnként felhősödés

várható időjárás szombat estig: időnként kisebb felhősödés, legfeljebb egy-két helyen hószállingózással. napközben kissé megélénkülő, változó irányú szél. sok helyen reggeli ködképződés. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton plusz 3- plusz 8 fok között. /mti/

--

bb 86. bemutató a katona józsef színházban

t pr/tr-ju zs la

1969. március 7.

pénteken a katona józsef színház társulata bemutatta vészi endre ,,üvegcsapda,, című drámáját. a darabot iglódi istván rendezte, a főbb szerepekben törőcsik mari, kállai ferenc, daniel vali, őze lajos és a főiskolás blaskó péter lépett színpadra. /mti/

--

19.17 bh ke 1830

2002 Dm

- 56 -

bb 85. tárlatnyitány a tv-galériában

t tf/gg bh zs la

1969. március 7.

szalay ferenc munkácsy-díjas festőművész képeiből nyitotta meg péntek este a derkovits-terem új kiállítását dr. solymár istván, a nemzeti galéria helyettes főigazgatója. a hódmezővásárhelyi mester alkotásait március 12-én a képernyőn is láthatják a művészetbarátok: a ,,tv-galéria,, című műsorban. a helyszíni közvetítés idején - este 9 órától - nyitva lesz a lenin köruti kiállítóterem, ahol a művész házigazdaként fogadja majd a közönséget. /mti/

--

bb 87. ,,33 névtelen levél,, - bemutató a miskolci nemzeti színházban

vid/fm bh la

1969. március 7.

a miskolci nemzeti színházban pénteken bemutatták méhes györgy ,,33 névtelen levél,, című vígjátékát, amelyet a román népköztársaság több nagy városában - bukarestben, kolozsvárott és nagyváradon - már nagy sikerrel játszottak. a darabot jurka lászló rendezte, a főbb szerepeket markaly gábor, egerváry klára, kocsis olga, péva ibolya, kopetty lia, sallós gábor és csiszér andrás alakította. /mti/

--

ke 2020

- 57 -

Vege

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai bb 40. számú hírünk / közlemény.../ 3. folyt.
4. bekezdésének 6. sorában a szöveg helyesen :

... integráció kibontakoztatása feltételezi a tervezés....

/mti/

21.54/-s

22⁰⁰po

- v é g e -

- 58 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. március 8.

bb 1. könyv-szépségverseny az 1968-as termésből

i tf/gk-ju zs la

1969. március 8.

1968-as termésükből a kiadók 320 könyvet neveztek be „ az év legszebb könyve „ versenyre, amelynek eredményéről most adott hírt a könyvművészeti bizottság, azaz a szakmai zsűri. huszonöt díjat, egyenként 2000 forintos jutalommal járó kitüntetést ítéltek oda, harminchét kiadvány pedig dicséretlevelet kapott. a könyv-szépségverseny díjazottjai között a korábbi évekhez képest nagyot emelkedett a tudományos kötetek és a szakmai kiadványok száma.

több kategóriában startoltak a könyvek a „ legszebb „ címért.

az ismeretterjesztő kiadványok, zsebkönyvek és tankönyvek csoportjában például díjat nyert a „ matematikai kisenciklopédia „, a gondolat kiadványa, a „ filmélet „, amely a magvetőnél készült. az új köntösben megjelenő olcsó könyvtár sorozat dicséretet kapott.

a művészeti albumok, a különleges és export-könyvek kategóriájában az akadémiai és a helikon kiadó kötetei között osztották meg a díjakat, dicséretes lett a corvinánál készült „ modern magyar művészet „, németh lajos munkája.

a szakkönyv-csoport egyik díjnyertese a „ közgazdasági kislexikon „, amely a kossuth kiadó gondozásában látott napvilágot.

a gyermek- és ifjúsági könyvek díjai és dicséretei a móra kiadó köteteinek jutottak tulnyomó hányadban.

/ folyt. köv. /

4c

-1-